

Lietuvos
Nacionalinė
M. Mažvydo
Biblioteka

Teodoras Blinstrubas
7243 So. Albany Ave.,
Chicago, Ill. 60629

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

VOL. LX

Sausis - January 31, 1975

Nr. 9

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVA

VIETNAMO BYLA

Dar jam padėti ar leisti jau kristi?

Kaip ir reikėjo tikėtis, Nixonui kritus komunistai sustiprino savo spaudimą Vietname ir Cambodijoje. Tai pastatė administracija, kongresą ir pagaliau visą amerikiečių tautą prieš sunkų klausimą: ar reikia padidinti pagalbą pietiniam Vietnamui ir kiek?

Administracijos pažiūra esanti tokia, kad reikia, nes komunistai, nesilaikydami Paryžiaus susitarimų, padidino savo ginkluotąsias pajėgas ir pradėjo didesnio masto puolimus. Tuo tarpu kongreso, kaip ir spaudos bei radijo ir televizijos komentatorių, dauguma yra nusistačiusi prieš.

Reikia atsiminti, kad administracija šioms fiskaliniams metams, kurie baigiasi birželio 31 dieną, kongreso prašė duoti Pietų Vietnamui 1,45 milijonus dolerių. Kongresas paskyrė tik vieną milijoną, bet vėliau apkirpo tą sumą iki 700 milijonų. Cambodijai administracija prašė 450 milijonus, gavo 275 milijonus.

Laukiama kad dabar administracija pasiūlys P. Vietnamui skirti dar bent 300 milijonų dolerių. Kol kas ir tokį pasiūlymą žiūrима liūdnai. Taip senatorius Robert C. Byrd iš Vakarų Virginijos, senato daugumos vado padėjėjas, pareiškė:

"Aš manau, kad daugumas senatorių tokį pasiūlymą priims neigiamai. Mes negalime be galo leisti pinigų Vietnamui! O kas bus sekantisiais metais? Kada tai pasibaigs?"

O kongresmanas Richard L. Ottinger, naujų demokratų atstovų, kurių yra 75, grupės pirmininkas stačiai pranašauja, kad administracijos pasiūlymas bus atmetas. "No way", kad jis galėtų būti priimtas.

Kongreso dauguma, atrodo, yra pažiūros, kad JAV pačios yra ūkinėje bėdoje ir neturėtų remti karo, kurio rezultatai nėra gyvybiniai svarbūs jų likimui. Toji dauguma mano, kad už juos stovi ir tautos dauguma. Demokratų senatorius Mondale tai aiškiai pabrėžė, aiškinamas:

"Administracija žino, kad tie prašomi 300 milijonų nesulaukys Pietų Vietnamo kritimo (ultimate collapse), už tat jų prašydama ji tik stengiasi atsakomybę perkelti ant kongreso ir demokratų. Administracija negali daugiau prašyti Vietnamui ir tuo pačiu atsisakyti padidinti social security pensijas ir kitaip pagerinti senjorų būklę".

Administracija į tai atsako, kad tiesa, kol kas viešosios nuomonės dauguma yra prieš, tačiau ji kartu išpėja. Girdi, jei iš tikro P. Vietnamas, negaudamas daugiau pagalbos, kris, visos amerikiečių aukos, ten paklotos, bus nuėjusios niekais ir amerikiečių tautos dauguma už tai kongreso tikrai nepagirs. Atvirkščiai, nuotaikos būsiandis tokios, kad prieš balsavusių atstovų perrinkimas pasidarys abejotinas.

Iš tikro paskutiniuoju laiku kiek pašliję santykiai su Sovietų Sąjunga ir galima perspektyva didesnių ginklavimosi lenktynių abiejom super-valstybėm norint pasiekti Vladivostoko susitarimu nustatytos 1.320 MIRV raketų, gali kiek pakeisti

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

daugumos nuotaikas. Juk faktinai prašomi papildomi 300 milijonų tėra tik skirtumas tarp to, kiek kongresas jau buvo paskyręs, bet vėliau nubraukė. Pagaliau ir argumentas, kad reikia

visai baigti Vietnamo konfliktą neišlaiko rimtesnės kritikos. Tarptautiniam gyvenime negali tikėtis visiškų tylos. Varžybos eina toliau. Laimi tas, kas nebijo kovos. Ar administracijai pasiseks tokią pažūrą įpiršti ir kongreso daugumai, atsakys tik ateitis.

ARTIMUOSE RYTUOSE IŠDYGO NAUJA VOTIS

Pasirodo, niekad negali būti tikras, kad kokiam nors pasaulio užkampyje neišsiverš vulkanas ar nesudrebės žemė ten, kur ji niekadoms nedreba.

Jau keletą kartų šioje vietoje buvo rašyta apie sovietų pastangas įsigalėti Indijos vandenyno erdvėje ir Artimuosiuose Rytuose ir apie amerikiečių pastangas atremti šiuos sovietų ketinimus.

Naujos alyvos į ugnį buvo užpilta šiomis dienomis, kaip rašė 'Daily News' apžvalgininkas Stan Carter iš Washingtono, kai Valstybės Sekretorius Henry Kissingeris viename žurnale paminėjo galimybę, kad didžiausios bėdos atveju Jungtinės Amerikos Valstybės galėtų mėginti iškelti savo kariuomenę į arabų alyvos laukus ir juos okupuoti. Tokią prielaidą išgirde arabų šeichai tiesiog piestu stojo.

Neseniai spaudos konferencijoje ir prez. Fordas patikslino, kad Valst. Sekretorius Kissingeris tokią užuominą padaręs su jo pritarimu. Ešą, vakarų pasaulis gobšų šeichų, lupant už alyvą pasakiškas kainas, negali leisti būti pasmaugiamas.

Pasirodo, kad įtaringi šeichai gali turėti ir šio kio tokio pagrindo bijoti, kad alyvos statinė iš po jų kojų gali būti išspirta. Prieš porą savaitių Washingtono lankėsi su vizitu Omano sultonas Qabus Ibn Said. Pasikalbėjimu metu Valst. Sekretorius Kissingeris, kai pranešama iš Washingtono, esąs paprašęs sultoną, kad tas leistų bėdos atveju ar tik retkarčiais nusileisti amerikiečių karo lėktuvams į britų valdomą bazę Masiros saloje. Sultonas su tokia pasiūlymu esąs sutikęs.

O ta Masiros sala, priklausanti Omanui, randasi tuoj į rytus nuo Arabijos pusiasalio Indijos vandenyne, maždaug 400 mylių atstume nuo Hormuz sąsiaurio ir įėjimo į Persijos įlanką. Pati sala - tik dykumos gabalas, né alyvos, né ko kito ten nėra. Bet britai jau nuo seno ten turi isirengę savo aviacijos bazę.

Amerikiečiai, ypatingai padidėjęs sovietų karo laivyno judėjimui Indijos vandenyno erdvėje, pasijuto negalį kontroliuoti sovietų judėjimo. Bazė Diego Garcia saloje, esančioje Indijos vandenyno viduryje, dar nei-

ruošta ir per toli nuo Art. Rytų naftos laukų. O kai sovietai pradėjo veržtis į Persų įlankos naftos laukus, amerikiečiai atsidūrė nepavydėtinoje padėtyje.

Bet tas Omano sultonų sutikimas leisti amerikiečių karo lėktuvams nusileisti Masiros saloje 'retkarčiais ar tik bėdos' atveju, kai sultonas sugrįžo namo, sukėlė arabų šeichų tarpe tikrą siaubą. Jie žiūrėjo, kad Kissingerio grąšinimas iškelti savo kariuomenę į Art. Rytų naftos laukus, kai jiems bus leista naudotis šia britų baze, jau yra tikra ir neužmaskuota invazija. Tiesa, pats Omanas nedaug alyvos produkuoja - tik apie 300,000 barelių į dieną, bet paėjęs už 400 mylių į šiaurės vakarus nuo Omano įlankos, čia rasime pačius turtingiausius pasaulio alyvos šaltinius: čia, įlankos gale, turtingasis Kuveitas, čia Bahraino sala, ir Qataras turi alyvos, ir Jungtinis Arabų Emiratų ir turtingieji Persijos pakrantės šaltiniai ir rafinerijos Abadano pakrantėse.

Omano sultonas, pabūgęs savo tautiečių šauksmo, šiomis dienomis paneigė, kad jis amerikiečiams tokį pažadą buvo davęs. O kai kurie arabų laikraščiai jau viešai pradėjo raginti ruošti arabams, invazijos atveju, sunaikinti alyvos šaltinius. Toks šaltinių sunaikinimas, žinovai sako, yra galimas. Bet juos nesunku būtų perpusę metų vėl atstatyti. O kiti guodžiasi, kad amerikiečiai nedrįs savo desantų kelti į dykumas, nes neturi tam specialiai apmokytų karių.

VASARIO 16 PRASMĖ AIŠKINANT

Buvusieji Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkai:

LB Brighton Parko apylinkė suruošė sausio 11 d. Chicagoje tarmių vakarą, kurio programą atliko Lietuvos tarmių sričių atstovai. Iš kairės: D. Bindokienė, V. Petrauskas, L. Barauskas, Z. Kevalaitytė-Visockienė (programos 'rezgėja') ir V. Stankienė. Plačiau apie šį vakarą 8 psl.

AR JAV KONGRESAS PADĖS KOMUNISTAMS PIETŲ VIETNAME? BRONIUS AUŠROTAS

JAV prezidentas Ford savo sausio 21 d. spaudos konferencijoje žurnalistų klausiamas atsakė, kad "Amerika dėsianti visas pastangas P. Vietnamą nuo komunistų išgelbėti". Prezidentas galvojo, kad jeigu dabartinė komunistų ofenzyva pasiektų toki laipsnį, kuris būtų žalingas JAV interesams, tad "galimas dalykas, jog ir JAV Karo Aviacija privalėtų pasireikšti P. Vietnamo kovų frontuose". Tačiau prezidentas pabrėžė, kad tolimesni sprendimai P. Vietnamo reikale yra Kongreso rankose.

Kaip mums gerai žinoma, JAV ir Š. Vietnamas prieš dvejus metus Paryžiuje pasirašė taip vadinamas 'karo paliaubas', įgalinusias Ameriką atitraukti savo karinius junginius iš P. Vietnamo. Tačiau šiuose susitarimuose nieko nebūvo pasakyta, kokių priemonių pasirašiusios šalys galėsiančios griebtis, jeigu viena iš jų tuos susitarimus sulaužytų. Vietoje sankeijų buvusi sudaryta taip vadinama tarp-

garbės pirm. L. Šimutis, inž. Eug. Bartkus ir inž. Ant. Rudis įrašė į juostelę savo trumpas kalbas apie Vasario 16 prasmę ir Amerikos Lietuvių Tarybos pastangas siekiant laisvės. Šios kalbos išsiuntinėtoms jų prašiusioms lietuviškoms radijo programoms.

Lietuvių radijo valandėles, kurios norėtų šią medžiagą pasinaudoti, prašomos kreiptis į Altos centrą 2606 W. 63 St., Chicago, Ill. 60629.

tautinė komisija, kurios rankose yra palikta nuspręsti kas kaltas už paliaubų pažeidimą. Tačiau komisijoje dalyvauja ir komunistų valstybių atstovai. O ką tai reiškia, tai jau netenka čia aiškinti. Į tai paaiškino Kanados vyriausybė, atitraukdama savo kariuomenės dalinėlį ir narius iš Tarptautinės Komisijos statato. Mat, Kanada, nenordama turėti žmonių ir finansų nuostolių nutarė išstoti, neleisdama savo tarptautiniam valkioti po bolševikinį purvą.

Tarptautinės Komisijos neveiksmingumas per pastaruosius dvejus metus buvęs įrodytas daugelį kartų, gi ypatingai per pastarąjį kovų pusmetį, kai komunistai užgrobė iš pietiečių ne tik atskirus pasipriešimo taškus, bet ištisą Phouc Long provinciją ir jos sostinę Phouc Binh. Gi šis miestas tėra vos 75 mylių į šiaurę nuo Saigono. Žinia, šis kariškas pralaimėjimas buvo rimtai pajustas sostinėje. Vyriausybė ir prezidentas Thieu pažadėjo atkeršyti "už nekaltų civilių žmonių žudymą ir turto naikinimą".

'Newsweek' savaitraštis savo 1.20 laidoje rašo, kad "šiuo metu komunistai padvigubino savo kariuomenę P. Vietname. SSSR ir R. Kinija paskubomis siunčiančios ginklus ir šaudmenis šiems naujai atsūstiems daliniams aprūpinti".

JAV kariški stebėtojai ne kiek neabejoja, kad komunistai rimtai ruošiasi naujai invazijai, visam P. Vietnamui okupuoti. Rimtai ruošiasi pietiečių armija, 1974 m. netekusi 74,487 užmuštų ir sužeistų, galėsianti kietai

pasipriešinti šiaurės komunistų užmačioms. Savaitraštis teigia, kad Thieu generalai negalėję išgelbėti Phouc Binh dėl mažėjančių šaudmenų, kurie tirpsta, lyg sniegas pavasari...

Ryšium su Phouc Binh praradimu, JAV Kongresas 1974 m. yra per daug apkaręs prašytus valdžios kreditus, P. Vietnamo ir Cambodijos kariškoms išlaidoms padengti. Šiuo metu Fordo administracija yra prašiusi keletą šimtų milijonų dolerių papildomų kreditų. Nuo jų gavimo priklausys kariško 'status quo' išlaikymas Pietryčių Azijoje.

Žurnalistas Jim Roberts, buvęs karo laivyno karininkas ir neseniai lankęs P. Vietname, apie savo asmeniškus stebėjimus rašo, kad divizijos vadas gen. Laan jam pareiškęs, kad jo vadovaujami vienetai privalėję suvaržyti savo operacijas dėl nepaprasto šaudmenų trūkumo. Gi šaudmenis P. Vietnamui teikia ne kas kitas, bet JAV. 2-sios parašutininkų divizijos vadas, gen. Luong nurodė, kad jo divizijos ribose veikią 250 lėktuvų ir helikopterų negali vykdyti visų divizijai statomų reikalavimų dėl degalų ir municijos trūkumo.

JAV vykdydama taip vadinamą 'vietnamizacijos' programą į P. Vietnamą nusiųtė 1,800 įvairios paskirties lėktuvų, gerai apmokytų lakūnų ir mechanikų. Tačiau šis lėktuvų pranašumas prieš komunistus negali būti sekmingai išnaudotas dėl virš minėtų priežasčių. Helikopterų junginiai negali įvykdyti savo uždavinių, per mesti kariuomenės dalinius iš vienos kritiško punkto į kitą, nes trūksta degalų... Teigiama, kad helikopterius teleidžiama naudoti tik perkėlimui sunkiai sužeistų iš kautynių lauko.

Apie silpną pietiečių kariškų dalinių pasirodymą prieš komunistus paskutinėmis savaitėmis, lyg pasidžiaugdama, raportuoja liberališkoji medija. Pastaroji taip pat stengiasi nuiteikti ir JAV Kongresą, kad pastarasis neskirtų papildomų kreditų nei P. Vietnamui nei Kambodijai. Todėl kyla rimtas klausimas: ar JAV Kongresas pasirošęs talkininkauti komunistams?

LTM ČIURLIONIO ANSAMBLIUI 35 METUS
GAIVINUSIAM MUS LIETUVIŠKA DAINA
LINKIME DAR DAUG DAUG METŲ GYVUOTI.
VISADA DĖKINGI
JAV LB OHIO APYGARDA

TORONTO PADANGĖJE

P. BASTYS

Toronto lietuviai pensininkai šių metų sausio 19 d. turėjo savo metinį narių susirinkimą. Pagerbus mirusius ir sudarius prezidiumą, į kurį įėjo P. Stuopis – pirmininku ir P. Gulbinskas – sekretorium, buvo duota patiektų dienotvarkėje klausimų svarstymui eiga. Pranešimus apie praėjusių metų veiklą padarė klubo pirmininkas St. Paciūnas, išdėstininkas P. Jurkšaitis ir revizijos komisijos vardu St. Banelis. Iš pranešimų paaiškėjo, kad klube yra virš 300 narių. Jie turi savo būstinę Lietuvių Namuose ir ten renkasi praleisti laisvas va-

landas. Ketvirtadieniais ir sekmadieniais būna gausesnės sueigos. Jų metu vyksta laisvi pokalbiai ir kiti įvairūs užsiėmimai. Moterys, reikia pasakyti, randarbiais ir lėšų telkimu lenkia vyrus. Per, palyginti, gana trumpą laiką jos yra suruošusios porą bazarų ir pardavusios nemažai savo rankomis pagamintų rankdarbių. Baldams, patalpų nuomai, randarbių medžiagai pirkti ir kitiems reikalams iki šiol klubas yra gavęs subsidiją iš Kanados įstaigų \$7000. Ateityj toji suma, kaip jau yra paaiškėjo, mažės pensininkų nenaudai. Tačiau susi-

rinkime dalyvavęs Lietuvių Namų pirmininkas J. Strazdas užtikrina, kad pensininkų klubas su patalpų nuomos mokėjimu neturės sunkumų. LN yra pažadėję tam tikslui duoti klubui pašalpą \$2500.

Pensininkų klubo valdyba renkama iš 10 asmenų. Į ją įėjo: A. Basalykas, M. Barškėtis, P. Benotienė, E. Dambrauskienė, J. Jagėla, St. Paciūnas, O. Statčiliauskienė, B. Strazdienė, V. Streitas ir J. Žiurinskas. Revizijos komisijon – St. Banelis, J. Jankaitis ir P. Šernas.

Susirinkimas vyko Lietuvių Namų patalpose – neseniai dekoruotoje salėje, kuri pavadinta Gedimino Pilies Menė.

Tuo metu, kai LN vakarinės dalies statybos darbai buvo baigti, III-me aukšte mažesniąją saliuokę pavedė pensininkams, o šalia esančią didesniąją – studentams. Pensininkai yra gražiai įsikūrę. Patalpa papuošta mūsų žymiųjų vyrų paveikslais, miestų herbais, o rytinę visą sieną dail. J. Dagys panaudojo pavaizdavimui Lietuvos. Ten yra Gedimino ir Biržų pilys, Klaipėdos švyturys, lietuviška sodyba, artojas, rūpintojėlis ir kt. Tai jauki, lietuviška dvasia dvelkianti, užėiga, į kurią tikrai malonu užsukti ir pabūvoti. Mūsų jaunimas taipgi neatsilikio nuo pensininkų. Jie gautą salę, ryšium su Vilniaus 650 metų įkūrimo sukaktimi pavadino įkūrėjo vardu – Gedimino Pilies. Tačiau buvo duotas tik vardas, bet toli gražu ji neturėjo panašumo į pilį ir nevaizdavo senovės. Kok-sai nors patalpų keitimas ir jų dekoravimas buvo surištas su išlaidomis. Studentai vieni to padaryti negalėjo. Čia jiems atėjo į talką LN Moterų Būrelio vadovybė ir narės. Jos darė parengimus ir telkė lėšas. Visi prisimename jų pastarasis parengimas praėjusių metų lapkričio 9 d. buvo tikrai gražus, didingas ir visais atžvilgiais pasisekęs. Buvo suvaidinta Hamiltono 'Aukuro' vadovės ir režisierės E. Kudabienės paruoštas montažas "Amžiu Lietuva". Po programos visi buvo kviečiami aplankyti Gedimino Pilies Menę, kurioje laukė Birutė ir Kęstutis. Pagal senovės lietuvių paprotį atsilankiusieji buvo vaišinami midum. Ant stalo buvo ir tas ragas iš kurio gėrė mūsų kuni-gaikščiai. Menei projektą paruošė arch. dr. a. Kulpa-vičius.

Nuogomis akimis žiūrint į Menę ir ją lyginant su ankščiau buvusią sale galbūt galėtume pasakyti, kad viskas buvo gerai; sienos ir lubos lygios, baltos, langu daug ir saulės šviesos pakankamai, tai kuriems galams reikėjo mesti pinigais tuo metu, kada Lietuvių Namus spaudžia nemažos skolos. Panašiai pažūrėjo ir P. Lelis rašydamas Dirvoje. Tačiau tie, kurie taip galvoja, ar kartais nepamiršo patį svarbiausią auklėjamą aspektą, be kurio mes būtu-me pasmerkti sunykti. Gedimino Pilies Menės atsiradimas tai nėra paprastas Toronto lietuvių gyvenimo įvykis. Su Menės įruošimu

laiškai Dirvai

DĖL TORONTO LIETUVIŲ NAMŲ

Tamstai rašau dėl Dirvoje atspausdintų dviejų pranešimų iš Toronto apie Toronto Lietuvių Namus. Vienas tų pranešimų Dirvoje atspausdintas 1974 m. Nr. 91, kitas 1975 m. Nr. 2.

Man buvo malonu matyti kad Dirva domisi Toronto Lietuvių Namais ir jų veikla. Jūsų Toronto korespondentą Petrą Lelį Toronto lietuviai pažįsta kaip darbštų ir produktingą visuomenininką. Jis yra gerai pažįstamas ir Lietuvių namams, nes jis ir jiems yra daug dirbęs. Ir dabar Petras Lėlis savanoriškai tvarko L.N. narių sąrašus, knygyną ir padeda surasti naujų narių. Dėl to niekas iš L.N. veikėjų neįtaria, kad Petras Lėlis Toronto Lietuvių Namams norėtų blogo. Tačiau, nors Petras Lėlis rašydamas Dirvai apie T.L.N. žinojo daug faktų, bet, atrodo, nežinojo visu faktų ir gal dėl to padarė tokių išvadų, kurios užgavo Lietuvių Namams nuoširdžiai dirbantį Moterų Būrelį ir jo veikėjas. Šiuo rasiniu aš norėčiau kai ką paryškinti, kad šis nemalonus nesupratimas būtų išsiaiškintas ir užmirštas.

Jau trys metai Toronto Lietuvių Namų Moterų Būrelis talkininkauja ir daug naudos duoda ne tik Toronto Lietuvių Namams, bet ir visai Toronto lietuvių kolonijai. Moterų Būrelis savo darbu pradėjo Lietuvių Namų sekmadienio popietes, kurios dabar virto kiekvieno sekmadienio gražiu suėjimu prie pietų stalo keliams šimtams ne tik Toronto, bet ir iš toliau atvykusių lietuvių. Moterų Būrelis atkvietė į Torontą Hamiltono Aukurą su profesionali režišiere E. Kudabiene ir ją padarė Lietuvių Namų nare bei talkininke. Tai didelis laimėjimas teatro scenos mėgėjams, nes su ja į Lietuvį Namus pamažu ateina mėgėjų teatras. Moterų Būrelis gražiai tvarko Lietuvių Namų bingo bufetą ir Lietuvių Namams jau uždirbo kelis tūkstančius dolerių. Moterų Būrelis L.N. padeda tvarkyti papročių švenčių stalus ir su mūsų papročiais supažindina tuos lietuvius, kurie neturėjo laimės gyventi Lietuvoje. Dar daug galima būtų suminėti šio Moterų Būrelio nuopelnų Lietuvių Namams ir bendrai toronto lietuviams, bet, manau, užteks suminėtu, kad skaitytojas suprastų, kodėl L.N. Valdy-

ba ne tik kad ilgai nesvarčiusi, bet su džiaugsmu perleido L.N. menės išdekoravimą.

Jūsų korespondentas mano, kad Menės nereikėjo dekoruoti, nes ji buvusi pakankamai graži, o lėšų esą trūko. Tai tik jūsų korespondento nuomonė. L.N. Valdyba kitaip manė. Ta salė, dabartinė Menė, yra kiek toliau nuo didžiųjų salių, tai jau pačioje pradžioje L.N. architektas dr. A. Kulpa skaitė, kad ta salė turėtų būti įrengta lietuviškam stiliuje, pavadinta gal seklyčia ir būtų naudojama daugiausia lietuvių. Su ta nuomone sutiko ir L.N. Valdyba. Apsiemęs tą salę dekoruoti, Moterų Būrelis nusprendė, kad šios salės aukštis ir forma nepanašūs į lietuviškas seklyčias, kad tokią salę vertėtų išdekoruoti panašiai, kaip lietuvių pilių menės būdavo dekoruojamos. Su ta mintim jos kreipėsi, mano išmanymu, į labai autoritetingą asmenį, architektą dr. A. Kulpa. Architektas jų galvojimą užgyrė ir Menės projektą paruošė, kiek man žinoma, be jokio atlyginimo. L.N. Valdyba braižinius ir piešinius matė ir jiems pritarė.

Menės dekoravimo projekto vykdymu rūpinosi pats Moterų Būrelis. M.B. pasirūpino ir lėšomis. Tam reikalui buvo suruošta keleta labai kultūringų parengimų, kurie ir padengė dekoravimo išlaidas. Ruošti parengimai buvo taip gerai suorganizuoti, kad Toronto burmistras ir vienas federalinis ministeris viešai pasigėrėjo.

Ar menė išdekoruota gražiai? Į tą klausimą, manau, niekas objektyviai negali atsakyti, nes grožis, berods, sunku diskutuoti, jam nėra bešališko masto. Architektui, kurs paruošė projektą yra gražu, Moterų Būrelio valdybai ir narėms – gražu, Petru Leliui ir kaikiurims jo pažįstamiems – negražu. Klausinėjau daugelio užeinančių pažūrėti. Vieniems labai gražu, kitiems taip sau, o vėl kitiems – ne labai gražu. Iš daugelio nuomonių susidariau įspūdį, kad vyresnio amžiaus konservatyviems

žmonėms nelabai patinka, vi durinio amžiaus žmonėms labiau patinka, o jauno žmogaus nesutikau, kuriam nepatiktų. Daugumai studentų ir moksleivių labai, labai patinka. Laikas taip pat ši tą lemia: jau keliolika sutikau, kurie pakeitė nuomonę iš ne patinka į patinka ir dažniausia argumentuoja, kad Menė turi charakterį.

Man atrodo, kad ne tik Menė, bet ir visus Lietuvių Namus ruošiami lietuviškam jaunimui ir visiems lietuviams. Aš džiaugiuos, kad Moterų Būrelio įruošta Menė patinka lietuviškam jaunimui, kurs joje pamatė, kad jų tėvų šalyje būta ne tik gryčių ir seklyčių, bet ir menių.

Tikiuosi, kad mano paaiškinimas padės nuvesti iš-keltą reikalą ir Petrą Lelį sutaikins su L.N. moterimis dirbančiomis labai svarbiam lietuviams tikslui – Lietuvių Namų idėjai.

J. Strazdas
TLN Pirmininkas

PATIKSLINIMAS

Gruodžio 11 d. Dirvoje – Lietuviai Kalifornijoje – buvo idėtas straipsnis apie Lietuvos kariuomenės minėjamą lapkričio 24 d. Los Angeles mieste.

Straipsnyje paminėta, kad meninę dalį patraukliai atliko solistė Janina Čekauskienė. Jai akompanavo Dalia Jusulaitytė. Bet likusieji meninės dalies atlikėjai praleisti, būtent: aktorė Ona Mironienė, kuri meniškumą subtilumu paskaitė ištrauką iš dr. J. Zmuidzino veikalo 'Runcė ir Dandierinas' apie mistinį savanorio Audrio uždavinį. Taip pat liko nepamintas labai publikos mėgiamas kom. Br. Budriūno vadovaujamas kvartetas (R. Dabšys, A. Polikaitis, B. Seliukas ir E. Jarašūnas), kuris labai nuotaiškai linksmo susirinkimo dalyvius, susilaukė gausių aplodismentų ir turėjo pridėti bisui dar vieną žygio dainą.

K. Motušis

FOUNDRY FOREMAN

Need experience in Melting Gray Iron in a Cupola and also have Molding experience. Must be able to supervise up to 10 men. Steady employment for qualified man.

CHASE FOUNDRY
2300 So. Parson Ave.
Columbus, Ohio 43207
614-444-1189 for appointment
(8-10)

Didžiausias kailių pasirinkimas pas vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje

NORMANA BURŠTEINA

Tel. 263-5826 (įstaigos) ir 677-8489 (buto)

185 North Wabash Avenue 2nd Floor Chicago, Ill. 60601

TAUPLYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:

- 7 3/4% — 6 metų su \$1,000, minimum.
- 7 1/2% — 4 metų su \$1,000, minimum.
- 6 3/4% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
- 6 1/2% — 1 metų su \$1,000, minimum.

VĒLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaiton įdėjus atitinkama sumą.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.I.C.

Saint Anthony Savings

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650
Phone (312) 656-6330
Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.
Juozas Gribauskas, vedėjas

Viesame pasaulyje garsus BREVETTATA AŠARINIŲ DUJŲ pistoletas

Šis ašarinis pistoletas yra visiškai panašus į tikrąjį revolverį. Jis labai naudingas žmonėms, kurie dirba vieni, tamsoje vietoje ir yra reikalingi apsaugos. Vyrui tai ginklas gali duoti savo žmonin ir dukterin naktį apsaugoti. Daug pramonės įmonių juo naudojami išsivystusiuose šalyse, bet jo neįsivaizduoti. Jis labai nereikalingas leidimas, bet jis neparduodamas nepilnamečiams. Vieną kartą užtaisu, išsūnami 7 šoviniai. Šis pistoletas atstumia 7 šoviniai pirmi ir 7 nepilni praktikai. Pienagai smūkamui iš anksto. Į pistoletą kasing įkabinuota 14 šovinių ir persiuntimo išlaidos.

Visa tai slūdinama druge su revolveriu ir apmokamos persiuntimo išlaidos.

ORDER BLANK

- 1 Gun unit \$16.00
- 2 Gun units at \$14.50 ea. total \$29.00
- 3 Gun units at \$14 ea. total \$42.00
- 4 Gun units at \$13 ea. total \$52.00
- 5 Gun units at \$12 ea. total \$72.00
- Extra Boxes of Ten Tear Gas Shells \$3 per box.
- Extra Boxes of Blanks, \$1.25 per box
- Holders \$2.50 each. We prepay shipping costs on all of these items when shipped with gun units.
- Tear Gas antidote, Bottle \$2.50.

UŽSAKYMO BLANKA

Užsakydami prie norimo revolverių ir šovinių kiekio stovinėje žvaigždutėje apskritė rašuku.

STATE FAIR PRODUCTS DEPT. 4 P.O. BOX 2946 Las Vegas, Nevada 89104

Ship gun-units as indicated at the left. Check or money order enclosed

Viešėdami Chicagoje aplankykite MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVE — PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerijų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĖ — ĮSITIKINSITE.

PETKUS LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6
CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2100-9
TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS
ASSOCIATE EDITOR ALEKSAS LAIKONAS

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio • Published two times a week every Wednesday and Friday by American Lithuanian Press Radio Ass'n. Viltis, Inc. • Subscription per year \$13.00 • Single copy 15 cents.

Dirva išėina trečiadieniais ir penktadieniais.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiro numerio kaina 15 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Ne-spausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

SVEIKINA IR GRASINA

Kaip kiekvienais metais, taip ir 1975 metų akivaizdoje pirmuose sovietų spaudos puslapiuose ir radijo bei televizijos laidose pasiskardeno "SSSR Centro komiteto kreipimasis į partiją, į tarybinę liaudį". Kreipimosi tekstas yra tam tikras proginis (Naujųjų metų proga) manifestas. Čia visi pažadai, teigimai, pramatymai žengia ištryptu sovietinės propagandos taku.

1975-ieji metai sovietuose kai kuriais aspektais pabrėžtinai atžymėti. Šiais metais užbaigia devintojo penkmečio išpareigojimus. Taip pat atžymi trisdešimtmetį Antrąjį pasaulinį karą baigus. Jeigu devintąjį penkmetį baigiant ir nėra stebinančių visokių lenktyniavimų bei statybų rezultatų, tai 1945 metų karinių okupacijų padariniai iki šiol nepanaikinti. Tai kelia Maskvos valdovams pasididžiavimą, pasipūtimą ir ragina į naujas karines avantiūras. Tai aiškiai matyti kiekviename tarpvalstybiniame konflikte.

Kaip dūminę priedangą sovietinė propaganda naudoja tarptautinės taikos idėją ir tvirtina, esą, SSSR siekia tarptautinės taikos.

Vidaus rinkoje visokie laimėjimai, tikri ir tariami, priskiriami "didvyriškai darbininkų klasei, šauniai kolūkinei valstietijai, liaudies inteligentijai". Tai jų darbas, jų praktikas ir jų noras "socializmą statyti".

Virš pompastiškų to naujamatinio 'manifesto' sakinių matyti išskirtinai centralizuota didžiulės šalies diktatūra. Tai kompartinės viršūnėlės, Centro komiteto, diktatūra. Nors valstybė vadinama 'sovietų', tai yra žmonių tarybų, kolektyvų santalka, vien tik tai kompartijos centro komitetas išūliai kalba valstybės rikiuotojo vardu. Vien tik tai šis Centro komitetas gali darbo kadru rikiuoti, raginti, versiti dirbti, grasinti represijomis už ydingą 'komunizmo statybą'.

Šis naujamatinis 'manifestas' rodo, kad valstybės struktūroje yra trys elementai: Kompartijos centro komitetas, partija ir dirbančios masės. Kompartiniai kadrai yra tarpininkas, per kurio akciją Centro komitetas visai prižiūri dirbančios masės, nurodo jiems darbo kryptį ir darbo sieki.

Darbo stimulius parinktas utopinis siekis: komunizmo statyba! Tai yra atsigrįžimas į Egipto piramidžių statybos era. Tada veikė ta pati utopinių statybų struktūra: faraono dvaras, darbininkų varovai ir vergaujantieji darbininkai.

Būdinga, kad Kompartinis centro komitetas užpuoja teisę kreiptis į dirbančias mases, paneigdamas tokio kreipinio teisę netgi sovietinei iškamšinei 'vyriausybei'. Labai aišku, kad partija, kaip tokia, yra ideologinis vienetas. Tai yra vyriausybė, kuriai tiktyti naujamatinius 'manifestus' rikiuojančius dirbančiųjų darbo metodus ir darbo siekius. Tačiau šias funkcijas vykdo Partinis centro komi-

tetas. Kreipdamasis į valstybės gyventojus šis Centrinis komitetas iš pirmųjų 'manifesto' eilučių skelbia arba deklaruoja klasinę sovietinės valstybės segregaciją: partija ir tarybinė liaudis!

Kompartija figūruoja kaip kažin kokia skirtinga masė nuo tarybinės liaudies masės. Partija tampa klase 'be klasinėje' visuomenėje.

Šitokia yra 'komunizmo statybos' utopija. Siekis išvirsta į farsą ir tarybinei liaudžiai pavedama dirbti be mažiausios privilegijos darbo siekius nustatyti, darbo metodus aptarti. Iki tų svarstymų 'tarybinė liaudis' dar nepriaugo! Už ją planuoja ir siekius nustato Kompartijos centrinis komitetas.

Kiekvienam suvažiavime, statybų apžiūroje, kultūrinio pobūdžio įvykyje matyti partinius pareigūnus žengiančius pirmoje gretose ir sėdinčius prie garbės stalų. Jų fizionomijų išvaizdos rodo: jie šalies šeimininkai, materialinių turtų savininkai. Už tai jie sulaukia 'personalinių' atlyginimų ir dėkingos 'tarybinės liaudies' nuolatinų apdovosimų.

Naujamatiniai kompartiniai 'sveikinimai' visu ryškumu pavaizduoja kuo griežčiausią klasinę SSSR prigimtį. Utopinių piramidžių statyboje juk turi būti ranka, kurion išspraus tas botagas. Ši ranka tai Kompartijos Centro komitetas.

Pasiruošimai Vasario Šešioliktajai

AMERIKIECIAMS APIE LIETUVOS LAISVĘ

Anglų kalba tekstą apie Lietuvos kančias okupacijoje ir apie teises į laisvę Amerikos Lietuvių Taryba išsiuntinėjo visiems savo skyriams, kad pagal galimybes panaudotų amerikiečių spaudoje. Taip pat buvo paruošta anglų kalba programa apie Lietuvą ir įrašyta į juosteles su Lietuvos himno ir kanklių muzikos garsais. Programą įrašyti ir multiplikuoti padėjo Margučio vadovas P. Petrutis. Juosteles su įrašymu išsiuntinėtos lietuvių kolonijoms, kurios gauna vietos lietuvių programai amerikiečių radijo stotyse: Brockton (J. Ginčys), East Chicago (A. Vinick), Racine (V. Kažemekaitis), Waterbury (A. Čampė), Palm Beach (J. Daugėla), New Jersey (prof. J. Stukas), Brockton (P. Višėnis). Jei kur kitur amerikiečių radijo stotyse būtų gauta vietos anglų kalba, kreipkitės į Altos centrą 2606 W. 63 St., Chicago, Ill. 60629 ir bus nusiųsta paruošta juostelė su programa.

P. Dargio vadovaujama Pittsburgho radijo stočia

Vytauto Didžiojo muziejaus rūmai ir sodelis, kur prie Nežinomojo kareivio paminklo vykdavo Vasario 16 minėjimai. Paminklas raudonųjų okupantų buvo nugriautas ir sodelyje pristatyta komunistinių bonzų paminklai, o pastatas pavadintas istoriniu muziejumi.

J. Čikoto nuotrauka

VASARIO ŠEŠIOLIKTOJI

RIMAS ŠARKA

Artėja Vasario 16 šventės minėjimas. Tos šventės minėjimo išvakarėse tenka giliau pažvelgti į Nepriklausomos gyvenimo mūsų istorijos praeitį. Tenka prisiminti tas aplinkybes ir sąlygas, kuriose gimė vasario 16 dienos Lietuvos Nepriklausomybės Aktas.

Tautinė valstybė nėra labai senos kilmės. Senaisiais amžiais dominavo dinastinė, ar teokratinė valstybė. Tačiau naujųjų amžių istorijoje tautinės valstybės įgyvendinimas ar bent jos siekimas tampa visuotinis reiškinys, pirmiausia Europoje, o vėliau ir kituose žemyuose. Nenuostabu tad, kad ir lietuvių tauta, ilgai išbuvusi svetimųjų priespaudoje, siekė atkurti savąją valstybę. Kada ir kiek toks siekimas gali būti įgyvendintas tai nulemia svarbiausieji du faktoriai: išorinis — tarptautinių jėgų konsteliacija ir vidinis — pačios tautos subrendimas, pajėgumas ir ryžtas išsikvoti laisvę.

Pirmojo pasaulinio karo eiga sudarė palankias išori-

nes aplinkybes: rusai, valdžiusieji Lietuvą per pusantro šimto metų, buvo nustumti į rytus. Vokiečiai užėmusieji Lietuvą 1915 metais, jautėsi esą čia vis dėlto svetimame krašte. Vieningos politikos rytuose užimtųjų kraštų atžvilgiu jie neturėjo. Tik kai kurie Vokietijos parlamento - feichs-

pristatę kalinių sąrašus ir turimą dokumentaciją, prašydami paveikti Sov. Sąjungą, kad jie būtų išleisti iš kalėjimų ir norintiesiems sudaryti sąlygas imigruoti į JAV-es. LB Visuom. reik. tarybos pirm. Algimantas Gečys šiuo klausimu yra užmezgęs ryšius su Tarptautinės Žmogaus Teisių Lygos vadovybe. Prašoma parodyti reikiamą dėmesį lietuviams kaliniams, o taip pat pasiūsti stebėtojus į Vilniuje įvyksiantį teismą sąryš su "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" platiniu. š. m. sausio 22 d. į JAV LB Krašto Valdybos posėdį buvo atvykęs Simas Kudirka, kuris Valdybos nariams suteikė naudingų žinių lietuvių kalinių reikalu, davė vertingų patarimų, ir pažadėjo savo talką gelbėjimo akcijoje. Kudirkos pagalba bus ypač reikalinga kalinių klausimą pristatant amerikiečių spaudai.

LEIDINYS ANGLŲ KALBA

Ketveri metai iš eilės LB rūpesčiu išleidžiamas leidinys liečias žmogaus teisių pažeidimus sovietų pavergtoje Lietuvoje — "The Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania — a Report for 1974". Veiklas šiuo metu jau spausdinamas 3,500 egz. tiražu. Jame sukaupia naujausia, 1974 metus apimanti, dokumentacija apie okupanto priespaudą ir tautos pasipriešinimą. Visa dokumentinė medžiaga pristatoma moksliniu būdu, su atitinkamais komentarais, taip kad išlaikomas veikalo vientisumas. Paliečiama net ir lietuvių persekiojimas Gudijoje. Šis kasmetinis Lietuvos LB leidinys pasiekia JAV Kongreso narius, JT priklausančias valstybes, laisvojo pasaulio mokslo institucijas, spaudos atstovus. Leidinio išlaidos padengiamos iš Vasario 16-sios proga lietuvių visuomenės LB-nei skirtu auku.

KALINIŲ LAISVINIMAS

Šiais metais JAV LB savo laisvinimo veiklos pagrindu yra nutarusi laikyti Sov. Sąjungos kalėjimuose esančiųjų politinių kalinių gelbėjimo reikalą. LB Krašto Valdybos vicepirm. Rimas Česonis įtakingiesiems JAV Kongreso nariams yra

tągo atstovai buvo linke leisti išlaisvintiems iš Rusijos kraštams po karo savarankiškai tvarkytis. Pažymėtina, kad ir lietuvių laisvės siekimus rėmė Vokiečių demokratinių partijų atstovai — socialdemokratų (Scheidman, Dovid) ir Katalikų Centro (Groeber, Erzberger). Ypač nuoširdus lietuvių draugas buvo Mathias Erzberger.

Lietuvos Taryba laikė savo svarbiausiu uždaviniu dar prieš taikos derybas paskelbti nepriklausomą Lietuvos valstybę ir gauti jos pripažinimą pirmiausia iš Vokietijos. Tas kelias buvo betgi Lietuvos Tarybai itin sunkus, dygliais klotas. Atskirti Lietuvą nuo Rusijos — taip, to vokiečiai norėjo bet visai paleisti Lietuvą iš savo rankų — ne, tuo atveju jie savo politiniuose siekimuose buvo griežtai nepalankūs. Tokioje sunkioje padėtyje Lietuvos Tarybai teko visai manevruoti.

Gražus ir didingas buvo žygis, susirinkus visiems 20 Lietuvos Tarybos narių, kukliose Lietuvių Komiteto nuo karo Nukentėjusiems šelpti patalpose, Vilniuje, Didžioji g-vė nr 2, priimti Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo aktą ir padėti po juo savo parašus. Tačiau vienas dalykas buvo priimti tą aktą savo tarpe, bet visai kitas reikalas paskelbti jį "urbi et orbi", padaryti žinomą Lietuvoje ir pasaulyje. Buvo savaime suprantama, kad tas dokumentas turi būti paskelbtas artimiausiam 'Lietuvos Aido' Tarybos leidžiamam laikraščiui numeryje. Bet taip pat buvo aišku, kad esamomis okupacinėmis sąlygomis tai buvo revoliucinis veiksmas, padarytas prieš karinės valdžios valią ir todėl to akto paskelbimo vokiečių karo valdžia nepraleis.

Štai kaip savo atsiminimuose aprašo praeitais metais miręs Dr. Juozas Pajautis vasario 16 dienos akto kelionę į gyvenimo viešumą.

Maždaug po trijų valandų atnešė man išcenzuruotą numerį. Žiūriu: kryžius raudonu pašėliu per visą pirmąjį puslapį, per nepriklausomybės deklaraciją. Kituose puslapiuose taip pat mažai belikę raudonai neperbraukto teksto. Maniau, tvarkoj numeris teisėtai neišeis, o aš galėsiu ramiai eiti miegoti. Bet Petras Klimas buvo sakes, kad jis lauks redakcijoje, kol aš sugrįšiu iš cenzūros. Grįžtu, o jo jau iš anksto susižinota su spaustuvės savininku geru lietuviu J. Kukta. Tik pamatęs išcenzuruotą numerį, Klimas tuo paskambino Kuktai sutartą žodį, o man pasakė: "eiva į spaustuvę".

Pakeliui paaiškėjo: kas bus, tas bus, bet išspausdinsime kelis šimtus egzempliorių sumažintos apimties numerio ir tuojau slaptai išparsieliuosime. Spaustuvėje raudome tik savininką Kukta ir jo padėjėją Antaną Dirsę. Visi kiti darbininkai buvo paleisti namo pasakius, kad numeris neišeis. Keturiese aptvarkėme rinkinį, ir mašinos pradėjo veikti. Išspausdinome, kiek pamenu apie 500 egzempliorių. Tą pat naktį jie buvo iš spaustuvės išvežti į privačius Vilniaus lietuvių butus ir iš ten slaptais keliais šiek tiek paplito po kraštą.

Dar paslaptinesis buvo deklaracijos teksto persiuntimas į užsienį. 1916-18 metais Vilniuje lietuvių tarpe palaikė tamprus ryšius laikraštinkas Woehrlė. Jis buvo Vilniuje ėjusio "Zeitung der Zehten Armee" redakcijos narys. Woehrlė buvo didelis lietuvių draugas, susižavėjęs Lietuva, jos istorija ir lietuvių pasiryžimu atstatyti savo valstybę. Tarp kitko jis buvo gerkai pramokęs lietuviškai ir pasiryžęs lietuviams sunkiuose reikaluose padėti. Buvo tai natūralu, kad Tarybos žmonės tuojau apie jį pagalvojo, kai išliko reikalas persiūsti slaptai deklaracijos tekstą į Vokietiją.

Tokiu opiu momentu buvo nesaugu sutikti su juo kam nors iš Tarybos žmonių, kurie buvo visi vokiečiams žinomi ir galėjo būti sekami. Todėl tam reikalui atlikti buvo parinkta Jadvyga Chodakauskaitė (Tubeliėnė) Ji pati tą įvykį taip aprašo: "Buvo man pasiūlyta susitikti su Woehrlė Lietuvos Mokslo Draugijos patalpose ir įteikti jam kalbamąjį dokumentą. Vieną rakta jį tas patalpas gavo Woehrlė, o kita aš. Jis turėjo nueiti į Draugijos buveinę anksčiau ir laukti manęs, nežiebdamas šviesos. Man įėjus su savo raktu, aš jam įteikiau voką su deklaracijos tekstu ir pirmoji išėjau, o jis turėjo išeiti kiek vėliau. Už kelių dienų jis pranešė mums, kad savo uždavinį įvykdęs. Manau, kad minint Lietuvos nepriklausomybės sukaktį, būtų gerai prisiminti ir to gero nuoširdaus mūsų tautos draugo vardą."

Deklaracijos tekstas buvo dar tą pat vakarą persiustas Berlynan Reichstago atstovui Erzbergeriui. Faktas yra, kad jau vasario 18 d. "Vossische Zeitung" ir "Taeglich Rundschau" paskelbė Lietuvos nepriklausomybės deklaraciją. Gi labiausiai dūko Ob-Osto pareigūnai Lietuvoje, tiesiog koliodami Tarybą — "freche Bande" — "Akiplėšiška gauja". Dešimtosios armijos viršininkas Hahnke buvo net užsimojęs visą Tarybą sumiti ir tik karinės valdžios naujas šefas jį sulaukė, nes toks veiksmas būtų buvęs vokiečiams kenksmingas pasaulinės opinijos atžvilgiu. Teko tat vokiečiams ir toliau Lietuvos Tarybą šiaip taip pakęsti. Ir tik gerai apgalvotas ir nuoseklus Lietuvos Tarybos politinis ir diplomatinis darbas atvedė i Lietuvos nepriklausomybės laikotarpi. Lietuvos nepriklausomybės laikotarpis, nors ir apsunktas kivirčių ir kovų, nors ir aptemdytas politine vidine nesantaika, nors ir gožiamas mūsų kaimynų piktais grasinimais, vis dėl to pasiliko tautai kaip didis šviesus pragiedrulys.

Per tą grūpą laiką vos 20 metų laikotarpi buvo padaryta ūkio, švietimo, kultūros srityje daugiau pažangos, negu rusų priespaudoje per praėjusius pusantro šimto metų. Ir tas laisvėje igytas lobis pravers tautai dar daugelį metų dabartinėje naujoje priespaudoje išlikti lietuvius ištikimais Tautos laisvės idealui.

(Nukelta i 4 psl.)

Ar aš Tau, sese, nesakiau?

Šalti sąjungininkai

JÜRATĖ STATKUTĖ-DE ROSALES

Prisiminkime mūsų patarlę: "viena bėda pamatęs - lauk ir daugiau". Naftos kainoms pakilus, prasidėjo nesantaikos tarp vakariečių dėl gelbėjimosi taktikos. Vakaru Europos kraštais pradėjo kabinuoti kiekvienas sau, kaip savą kailį išgelbėti. JAV-bėms atsirado pavojus likti be sąjungininkų.

Nuo de Gaulle laikų, prancūzai jau buvo apskaičiavę būsimą Š. Afrikos ir Artimųjų Rytų potencialą, ir jie ypatingai saugojo savo santykius su arabų kraštais. Kai paskutiniu metu arabai net kelis kartus pagrasino, jog jie vėl sustabdysią naftos tiekimą kaip represiją už JAV paramą Izraeliui, prancūzai nutarė, jog yra aukščiausias laikas užmegsti tiesioginius pasikalbėjimus su arabais ir pabrėžti, kad Paryžiu Izraelio likimas nerūpi.

Prancūzijos 'pasikalbėjimai' su arabais nėra vien utopiškų meilės pažadų apsimainymas. Tie pasikalbėjimai remiami įgyti konkretų, apčiuopiamai skaičiais formuluotą pavidalą. Pav. Saudi Arabija žada prancūzams tiekti 800-tus MILLJONŲ TONŲ (!) naftos nepertraukiamai, per dvidešimt metų. Mainais, prancūzai pastatysią Faisalui naftos rafineriją, petrocheminių gaminių fabriką, automobilų montavimo fabriką, bei pravesią žemės ūkio išvystymo programą. Vienu žodžiu: už naftą, prancūzai suteiks Saudo Arabijai galimybę dalinai apsieti be importo.

Su Iraku irgi eina kalba apie panašaus pobūdžio sutartį "Paris-Bagdad", bet čia išvilia specifinis bendravimo su prokomunistiniu kraštu atspalvis, ir būsimu reikalo su tokiu kraštu gerai sugyventi kablykai... Draugystė su Iraku neišvengiamai turės pasukti prancūzų užsienio politikos vairą kiek į kairę.

VASARIO 16-toji

(Atkelta iš 3 psl.) Minut šiemet 57 metus nuo Lietuvos nepriklausomybės akto paskelbimo, mums visiems Lietuviams laisvajame pasaulyje, reikia kiekvienam padidinti savo įnašą ir padvigubinti pastangas vėl atkovoti laisvę lietuvių tautai.

naftos pirkėjus pasekti ju pavyzdžiu. Jie jau kelis kartus siūlė sušaukti Paryžiuje naftos pirkėjų ir pardavėjų konferenciją. Savaimė aišku, tokioje konferencijoje pirmoji arabų sąlyga bus "užmirškite Izraelį". Dėl to, JAV-bės prancūzų iniciatyvos aiškiai prisibijo.

Prancūzai šiuo metu flirtuoja su arabais, o Vak. Vokietija merkia akį sovietams. Tarp Vak. Vokietijos ir Sovietų bloko vyksta pasitarimai dėl rytuose statomų jėgainių, kuriomis naudosis vakarai. Šių pasitarimų detales jau smulkiai aprašė V. Meškauskas Dirvoje, tad prie to grįžti nereikia. Bendrai orientacijai galima tiksliai atžymėti, kad Vakaru Vokietija iki šiol išsilaikė mažiausiai palieista pasaulinės krizės, todėl, kad ji labiausiai prisiliejo prie komunistinio bloko. Pav. US News & World Report (Nov. 25) Vak. Vokietijos ekonominę padėtį šitaip apibūdino: "West German business men lead the contacts with the East, thanks to lush credit, co-operative deals with Communist industry and Bonn's almost 'open door' to products from the Soviet Bloc. West German exports to the East in 1973 more than matches the total for France, Italy and Britain - and are soaring in 1974". Nėra abejonės, kad pradėjus Vakaru Vokietijai naudoti rytuose pastatytas (ir sovietų zonoje ESANČIAS) jėgaines, Vak. Vokietijos užsienio politikos vairą teks pasukti dar labiau į kairę.

Vokiečiai yra taip sužavėti savo išradingu, primygtinai kviečia kitus naftą perkančius kraštus pasekti jų pavyzdžiu.

Tuo tarpu anglai ir italai slidinėja ant ekonominės bedugnės krašto. Abiejuose kraštuose bedarbė didėja. Čia tenka prisiminti, kad Italijos pramonės miestuose bedarbė nereikiška, kaip Am Amerikoje, vien iplaukų sumažėjimą - Italijoje bedarbė reiškia, kad darbininko šeima lieka be maisto. Ir Italija, ir Anglija šiuo metu yra rimto socialinio nerimo išvakarėse, o jų socialogai mums primena, kad tokiais atvejais visada stiprėja kairiųjų partijos.

Anglai ir italai yra taip labai nesužavėti savo valdžią išradingumo stoka, kad jų spauda staugte staugia apie tai, prie ko šiuos kraštus

tus privedė jų lojalumas Amerikai ir ... Izraeliui.

Tenka numatyti, kad jeigu padėtis greitai laiku nepasikeis, Anglija atsidurs vidinio susiskaldymo pavojuje, nes Irlandijos ir Škotijos kairieji separatistai jau dabar stiprina savo veiklą remdamiesi darbininkijos socialiniu nerimu. Tuo tarpu Italijoje, darbo ir pinigų nedatekliaus palieista darbininkija pradės linkti prie kraštutinių partijų. Kyla įtarimas, kad Italijai netrukus teks rinktis tarp komunistų ir fašistų.

Taigi prie naftos kainų sunkumo, prie dolerio svyravimo, Kissingeriui tenka šiandieną numatyti naują pavojų: JAV politinės izoliacijos galimybė.

Jei sovietai šiuo metu sugalvos staiga atšaukti JAV - sovietų sutartėjimo politiką, JAV-bių izoliacijos procesas tuomi bus pagreittintas. Taigi čia vėl politinio manevro padėties viešpačiai bus sovietai. Jie - jie vieni - nuspręs ar jiems geriau apsimoka tęsti ekonominius mainus su JAV, ar jiems svarbiau yra pagreitinti politinę (ir eventualiai karinę) JAV-bių izoliaciją.

Alė Rūta apie ŠVENTARAGĮ

Dėkodama už Šventaragio II tomą, rašytoja Alė Rūta jo autoriui rašo:

- Štai sėdžiu viena prieš vakarinį mūsų namo langą; saulė jau virš okeano tirpsta, Kalifornijos pušys paausuos. Tai mano 'laisva diena' (kai ne darbovietėje) ir galiiu kiek apie mėgiamus dalykus ir apie artimus žmones pamąstyti...

Toliau ji rašo, kad mintyse 'reziumuojanti' Šventaragio autorių ir jo kūrybą, t.y. peržvelgianti visa "iki dabar neobjektiviai, o per savo jausmų ir per savo žinojimo labirintus perskrodžiu ir... su džiaugsmu pasigaučiu išskrendant (lyg balandį) išvada: aš Tavo kūrybą tikrai pamėgau! Toks savitas kalbėjimas ... knygoje. Kalbėjimas su savim ir su skaitytoju. Tokie saviti, tvirti įsitikinimų žmonės - Tavo raštų veikėjai".

Toliau rašytoja nuo Ramiojo vandenyno kranto rašo, kad ji turinti ypatingą jausmą Šventaragiui, pažymėdama: "Man tas po senovinę Lietuvą klajojais jau-

Prieš gerus ketveris metus iš Chicago sulaukėme pirmąjį Naujosios Vilties žurnalo numerį. Nuo to laiko esu ne tik jo prenumeratorius, bet ir uolus skaitytojas, nuo pirmojo iki paskutinio puslapio. Įvardiname pirmojo numerio straipsnyje redakcija pasisakė esanti užsimojus naująjį politikos ir kultūros žurnalą leisti maždaug du kartus metuose. Užsimojimas atrodė gražus ir sveikintinas, nes tokios paskirties rimto ir pastovaus žurnalo seniai laukėme. Bet prisiminus, kad čia jau nebeturėjome tokių ryškių ir naujagimiui žurnalui artimų bendradarbių kaip dr. B. T. Dirmeikis, dr. J. Paplėnas, dr. St. Stankus, dr. Br. Kalvaitis ir kt., pradžioje kilo lyg abejonė, ar pasiseks šis užsimojimas tęsėti, nes jam reikalinga daug ko: ne tik materialinių išteklių, bet ir nemaža dvasinių pajėgų.

Slinko metai, o Naujoji Viltis ne tik laikėsi, bet stiprėjo ir aktualėjo. Pradinės abejonės ėmė nykti, ir štai neseniai sulaukėme jos septintojo numerio, datuoto praėjusių metų lapkričio mėn. Per ketveris metus septyni numeriai. Matyt, pradininkai buvo gerai apskaičiavę savo pajėgumą, dar prieš išeidami viešumon ir čia pat prenumeratoriams bei skaitytojams isi-

nuolis labai mielas. Tai lyg pats lietuvis - incognito; Lietuvis didžiąja raide. Čia Tavo amžinasis lietuvis, ypač antrajame tome! Čia juk visa filosofija! Ir beveik - religija! Amžinas įsitikinimas, Tavo įsitikinimas! Tu, Vytautai, tiki tuo iš esmės doru, tikičiu (Amžinybe), humanišku svajotoju ir tvirtavaliu idealų siekėju - lietuviu! Ir aš, Tavo 'Šventaragi' skaitydama, pradėtu tikėti! Ar bent juntu tikrą pagarbą tam Tavo tikėjimui, tam Tavo lietuviui ir Tavo - mūsų - Lietuviai!"

Alė Rūta baigia šiais žodžiais: "Aš pamėgau ir Tavo ramų, lengvą pasakojimo būdą, tuos naujadarus - retus, tik Tau būdingus žodžius; jaučiasi, kad rašei nesukbotai, ne "iš lengvos rankos", o pasverdamas ir išdailindamas kiekvieną sakinį ir kiekvieną žodį".

Skaitykit ir platinkit DIRVĄ

Septintasis NAUJOSIOS VILTIES numeris

pareigodami. Ir tai leidžia galvoti, jog Naujosios Vilties žurnalą dar ilgokai galėsimė matyti kaip savo buvusių pirmtakų tęsinį - lietuvių tautiškai valstybinės minties reiškęją ir ta mintimi grįstos linijos reprezentantą.

Maloniausia, kad toji linija žurnalan sutraukė gražų būrį bendradarbių, kurių straipsniai tilpo Naujosios Vilties pirmuosiuose septyniuose numeriuose. Štai jie, kaip raidyno tvarka juos išvardija redakcija: V. Alantas, E. Arbas, A. Augustinavičienė, J. Baly, A. Budreckis, E. Čekienė, L. Dargis, A. Diržys, Č. Gedgaudas, J. Gliauda, Alg. Gustaitis, J. Jurevičius, A. Laikūnas, V. Mingėla, K. Musteikis, K. Nausėda, B. Nemicas, A. Plateris, J. Puzinas, K. Skirpa, J. Švoba ir kt.

Septintasis Naujosios Vilties numeris pradėdamas A. Augustinavičienės straipsniu "Antano Smetonos palikimas". To buvo galima laukti, baigiant sukaktuvinius prez. Antano Smetonos metus. Juo toliau, tuo mažiau belieka asmenų, kurie ji galėjo asmeniškai pažinti, nuolatos būdami jo artumoje ir su juo privačiai bendraudami. Todėl A. Augustinavičienės straipsnis, atskleiddamas vieną šio didžiojo valstybininko asmenybės paveiklo detalę, ligi šiolei nepaskelbta, dėl savo glaustos apimties, žinoma, nepretenduodamas į gilesnę studiją, yra maloniai skaitoma sukaktuvinių metų užsklanda.

Visiškai kitoks savo minties gilumo ir panaudotų šaltinių svarumu yra antrasis straipsnis - tai A. Jurgėno (slapyvardis) "Nepriklausomos Lietuvos valstybės santvarka". Autorius pastebi, kad Lietuvai atsikuriant, jai vadovaujantieji asmenys buvo gabūs ir patriotiški, bet kuone visiems trūko valstybės administravimo patyrimo, nes Rusijos valdžioje lietuviai veikėjai

turėjo ribotus teoretinėjimus savo programų diskusijomis. To išdavoje ir pirmieji nepriklausomos valstybės santvarkos pagrindai, kuriuos praktiškai teko skubiai kurti, iš dalies ieškant pavyzdžių kitose demokratinėse Europos valstybėse, savaime suprantama, negalėjo būti toboli ir visiškai atitikti specifines nepriklausomos valstybės sąlygas. Jie nuosekliai buvo tobulinami, atsižvelgiant į realias ano meto galimybes. "Jei nepriklausomybė būtų išsilaikiusi, reikia manyti, ilgainiui būtų buvusi išdirbta krašto sąlygomis ir gyventojų būdai pritaikinta valdymo santvarka, nes gerą valstybės santvarką sunku nustatyti vienkartinio konstitucijos nubalsavimu. Ji turi išaugti pamažu, kaip medis iš sėklos, skirtinga kiekvienam kraštui ir tautai" - baigia savo str. autorius.

Gausiai dokumentuotoje studijoje, Voldemaras ir Vilniaus byla "Algirdas Budreckis tęsia ir šiame numeryje baigia apžvelgti vieną dramatiškiausių nepriklausomos Lietuvos užsienio politikos žygių - tai susidūrimą su lenkais, tik šį kartą ne kariniame fronte, bet diplomatiniam Tautų Sąjungos forumu. Senesnės kartos skaitytojams tai bus gerai žinomų įvykių objektyvus priminimas, gi jaunesnėms kartoms studija pagrįstai atskleis amžiną tiesą, kaip keblu ir sunku buvo syki atkurta nepriklausomą valstybę išlaikyti, tarptautiniu mastu jai užtikrinant gyvybiškai svarbias egzistencijos sąlygas.

Išidėmetinas su giliu pasirinktos temos išstudijavimu parašytas Leonardo Dargio straipsnis "Ko buvo vertas nepriklausomas Lietuvos ūkis". Autorius, gausia statistine medžiaga vadovaudamasis, pataiso sąmoningus sovietinių ekonomistų teigimus, kuriais jie stengiasi sumenkinti Lietuvos nepriklausomybės laikotarpį pasiektus ekonominius laimėjimus žmonių gerovei kelti. Keisčiausia gi tai, kaip pastebi autorius, kad išsvijoje atsiranda asmenų, kurie šia linkme sovietinius 'autoritetus' stengiasi dar net pralenkti. Straipsnio pabaigoje autorius duoda nepaprastai įdomų nepr. Lietuvos ūkio pajėgumo palyginimą su šiandieninėmis JAV ekonominėmis normomis ir taisy palyginimas kalba kaip tik Lietuvos naudai.

Juozas Rauktys savo paskutiniame rašinyje, kuris (Nukelta iš 6 psl.)

IŠ PRAEITIES PRISIMINIMŲ... (6)

IEŠKAU DARBO

KAZIMIERAS MAŽONAS

Grudžio 11 dieną po karo paliaubų vokiečiai iš lėto traukėsi iš užimtų sričių, o jų įkandin stūmėsi lyg skierių debesys bolševikai. Palaipsniui dažnėjo ir skaičiumi didėjo grįžtančių gurgolių virtinės. Buvusių Raseiniuose negausių vokiečių kariškių pasipūtimas sumažėjo, jie darėsi kiek žmoniškesni ir švelnesni. Su paskutinėmis gurgolėmis dingo ir jie. Bolševikų atėjimas baidė visus, o ypač tuos, kurie jų siautėjimą bei terorą pergyveno. Kaip paprastai tokiais neramiais atvejais sklido įvairūs gandai bei paskalos, kurios tą nerimą didino.

Vos tik vokiečiams išvykus, nedideliais būriais mies

to paaugliai triukšmaudami laktė miesto gatvėmis grasiindami padegimais, plėšimais, na aišku ir užmušimais.

Tamsūs pavojaus debesys slinko Vilniaus link iš rytų ir dar tamsesni ir grasiinantys iš pietų. Greit artėjo liūdna diena, kad vos susitvėrusi vyriausybė turėjo skubiai pasitraukti į Kauną, kuris tapo mūsų laikina sostine ir per visą nepriklausomybės laiką.

1918-1919 metų žiema pasitaikė šalta. Jau porą savaitių prieš Kalėdas stiprūs šalčiai ledu sukaustė vandenis, o klampiųjų kelių purvą pavertė sunkiai pravažiuojamu gruodu. Greit iškritęs gausus sniegas storai gruo-

dą užklojus sudaro gerus rogių kelius. Naujų metų dieną jau saulei leidžiantis tryse su svainiu Jonu ir Aleksandru D. Silvestraviciiais, pasisamde porines roges, išvykome Kaunan.

Mėnulio pilnaties sidabrinė šviesoj, dar švaraus sniego pridengtos lėtai praslenkančios apylinkės jau tiek kartų praeity matytos dabar teikė skirtingą, daug gražesnę ir žavesnę vaizdą. Jaunatviška atrodė lyg niekad neišsėmiama energija ir šita žavi naktis teikė sunkiai išreiškiamą pakilią nuotaiką. Atrodė kad ir visa mus supanti gamta buvo per sunkta ko tai svarbaus, nesuprantamo ir viliojančio. Ir arkliatą tą gražią naktį net neragiamai bėgo pilna risčia. Gražus Dubysos slėnis, Čekiškęs lygumos bei Vilkija greit praslinko ir nepastebimai jau kiek po pusiau-nakčio buvome Seredžiuje. Iš čia žiemos kelias Kaunan vedė per užšalusį Nemuną ir jo sudavišką pakrantę. Zapiš

kyje buvome trijų visai jaunų vyrų sulaikyti ir apklausingami kas mes, iš kur ir kur vykstame. Džiugu buvo stebėti tų nakčia būdinčių milicininkų jaunus, linksmus bei drąsius veidus. Paklausus ką jie darytų jei mes trys daug stipresni už juos pasipriešintume? Vienas iš jų iš poskvernės ištraukęs pistoninį dvivamzdį ano šimtmečio pistoletą rodydamas ir pats iš to savo bausaus ginklo linksmai nuskvatojo.

Jau rytui gerai prašvitus pasiekėme Aleksotą. Nuo šaltos nakties šarmos baltėjo pastatų stovai ir medžiai. Vėjui nešant iš kurenamos krosnių dūmai tamsiomis juostomis vingiuodami kilo dangun. Griozdišką medinį tiltą pravažiavę jau dairėmės senamiesčio Rotušės aikštėje.

Kauną pažinojau dar iš prieškarinių laikų. Čia kaip ir visas miestas nedaug pasikeitęs, tik dėl ilgo neprižiūrėjimo bei remonto namai buvo nublukę ir apsku-

rę. Gražus rotušės pastatas dėl vietomis nubyrėjusių dažu bei lopais ištrupėjusio tinko atrodė keršai. Aikštės pakrašty tarp Gardi no ir Vilniaus gatvių buvęs Napoleono paminklas, jo žygio paminėjimui per Kauną Maskvon, buvo vokiečių su naikintas ir toje vietoje matėsi vien akmenų ir sucementėjusių kalkių krūva. Gatvės tuščios, nes dar dienos gyvenimas nepasidėjo ir tik kur nekur matėm kiemsargį šaligatvi bevalant ar apie namą betriusiantį. Laisvės Alėją privažiavus, kuri prieš karą vadinosi "Nikolajevskij prospekt" teko stebėti gal nepuošnų ir menkos išorinės išvaizdos, bet reikšmingą, gilios prasmės ir jaudinantį vaizdą. Atrodė ką tik ar vakarykščiai iš kaimo raitas atvykęs jaunuolis savanoris valė savo žirgą. Kad bent kiek panašėjus į kariški, jo kaimiška kepuraitė puošė mažas Vyties ženklus. Kepuraitės lanką juosė žalos spalvos kaspinas. Jo kai-

mišką milinę veržė paprastas diržiukas.

Kaunas ir rusų viešpatavimo laikais turėjo tik du padoresnius viešbučius, būtent Metropolį ir Versali, kurie tais vardais ir tuomet vadindavosi. Versalis tebebuvo dar vokiečių užimtas. Gi Metropolius jų visai nugalventas buvo grąžintas savininkams. Čia gavę kiek didesnį bet, šaltą kambarį ir sustojome. Rūkstančios krosnys nedaug patogumų teikė svečiams.

Kiek pailsėję ir susitvarę, žmonių patariamai nuėjome į jau čia buvusią, bet spėjusią prasiplėsti, panašią į vilnišką, lietuvių valgyklą, kuri tuo metuėjo dalinai darbo pasiūlos bei paklausos įstaigos pareigas. Čia darbo pasiūla buvo pernelyg didesnė už paklausą, nes kaip jau nekartą minėję tu tuo metu plačios apimties darbui trūko specialistų, lietuviškai raštingų ir apamai išviesių žmonių buvo nedaug.

(Bus daugiau)

POGRINDIS

REDAGUOJA POGRINDŽIO ŠTABAS

ORO PRAJOVAI

Oro atmainų, pokštų ir prajovų kronika turėtų mums išpildinti ir užimti savo vietą vedamųjų straipsnių daržuose. Pograndis sutinka su tokia prielaida. Rūpestinga išvalga į bėgamuosius įvykius, kuriais gyvena išėivija, rodo, kad oro atmainų veikiami, mūsų veiksniai, poveiksniai ir šiaip mirtingi žmogėnai, spurda politinių bei meteorologinių orų atmosferose.

Simo Kudirkos kelio per Atlantą nelydėjo jokios meteorologinės audros, bet kilo ir nesiliauja audros išėivijoje spaudoje dėl to kelio apmokėjimo PanAm kompanijai.

Šiurkštūs krituliai, atnešti į mus iš Vilniaus Kapsuko universiteto lituanistinių kursų suvilgę sovietiniam švietimui nederlingus klodus. Kai kur kilo ballūs ir gležni prokursiniai daigeliai laišku redakcijoms pavidale. Kritikos šalna pakirto gležnus prokursinius daigelius.

Chicaginė sniego pūga, siautusi Trečiojo teatro festivalio metu aikštėse, gatvėse ir prie Jaunimo centro slenkščio, savo sunkiais vėputiniais užipylė teatrų

scenas. Išėivijų spauda gyvai aprašė sniego pūgą, bet nė nepastebėjo teatrų, sniego ir atšiaurumo užpiltų Jaunimo Centro scenoje.

Tuo tarpu Jaunimo Centro kavinė, pakvietus ten Vaclovą Sevruką, tapo smarkaus ciklono centru. Nepasiekęs tornado stiprumo, ciklonas ilgai siautėjo Naujiųjų plantacijose.

Žurnalistų sąjunga, atsinaujinusi per rinkimus pajuto ankstyvo pavasario dvelkimą. Talentų virtuozišku brandinimo šiltadaržyje daug vilčių išauginti egzotiškus daigus, pasinaudojus pavasariop gautais trašais Žurnalistikos maišuose.

Bimbistinėje karuselėje šimtamečiai skaitytojai pila dolerinius kritulius pažangiųjų žymūnų piramidėms. Tai akmenys, kurie bus renčiami žymūnų gimtųjų sodžių laukuose. Cheopas, kadaise, susirentė piramidę Sacharos dykumoje, o Bimta iš anksto statydinasi dviejų tonų akmenį prie gimtojo Rokiškio.

Oro prajovų paradas tikras mūsų gyvenimo pagrindas.

Čia priėjo Kadziulis ir tarė

— Noriu pramokti rašyti geras koncertų recenzijas, — guodėsi prie plunksnos linkęs vyrukas.

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:

— Geros koncertų recenzijoje tamsta privalai vaizdžiai pavaizduoti solisčių kojas, torsą ir nuogus petilius. Visad turėsi bilietų į koncertą.

★

— Jis davė man garbės žodį! — suriko individas nuovylos tonu.

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:

— Garbės žodžiais pragaras grįštas.

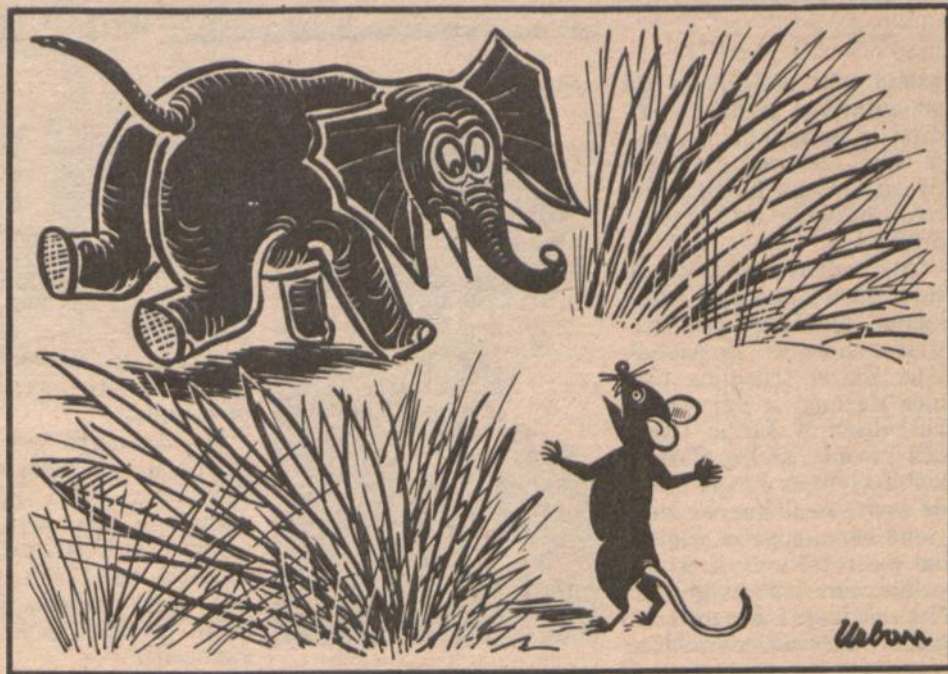
★

— Meilė yra labai labai sudėtingas reiškinys, — svajingai pasakė seksapilinė poniutė.

Čia priėjo Kadziulis ir tarė:

— Ypač sudėtinga, kada per sapną savo vyrą pavadinate ne jo vardu.

Spaudos galybės temomis (Spaudos ballaus proga)

PELYTĖ: -- Spaudos galybė didelė ir iš manęs gali dramblių padaryti, o tave pelyte paversti...

AUSRELE LIČKUTE

TRIFAZINAS

Trifazinas, žmogaus valią naikinantis vaistas, naudojamas sovietų psicho gydyklose. — R. Daiginas (Dirva).

Imki vaistą, trifaziną — Komstatyboj jis talkina. Jis kiekvieną disidentą Daro tykų, ramų, šventą.

Vienon rankon jam marksizmą, Kiton rankon ateizmą. Vai, injekcija veiksminga: Gavom žmogų mums "krypinką".

Trifazinas! Trifazinas! Disidentai juo maitinas. Kas tik laisvėm sirgt mėgina — Mes jam švirkščiam trifaziną.

Jei nebūtų trifazino, Ką tu veiktum, velnias žino — Būtų vis riksmas nesmagūs Apie tremtį ir gulagus.

Grigaitienės pavyzdžiu. Prie tarybinių vėdarų stalų jis traukia falsetu "Gimtojo krašto" nebrendilų chorelyje).

Tarybinio šuns universalu

Bombis, šuva, apuostė mano lakuotus pusbačius ir ilgai nedelsdamas čia pat, prieškambarį, pakėlęs koją, apšlapino mano kėlnes. Švyturys, nr. 18

Komunistiniai vaikučiai

Vis pasitaiko bernelių, panūdusių be vargo gyvenimi, brangiausių konjakėlių maukti, su gražiausiomis mergelėmis uliavoti ir ne

savo prakaitu uždirbtus pinigėlius švaistyti.

Al Urbonas Švyturys, nr. 24

"Laisvės" melagį koreguoja... "Vienybė"

žmonės, aplankę Lietuvą, matė pilnas krautuves įvairiausių prekių.

J. Palūkionis Laisvė, nr. 39

Pastebiu, kad daržovių parduotuvėje moteris nusiperka pusę kopūsto. Visur ilgos eilės.

Nelė Lapė Vienybė, nr. 12

Sovietinio "užsienio ministro" įspūdžiai

JT delegatų baras — jaučiausia vieta visame asamblėjos pastate. Sėdi prie staliuko, gurkšnoji kavą ar viski su ledais.

Vytautas Zenkevičius Švyturys, nr. 18

Apie mylinčius vaikučius

Vaikai pasistato namus, kurių salione yra šuniui vieta, bet juose (net rūsyje) nėra vietos tėvui-motinai.

J. Adomavičius MD Draugas, nr. 247

Tarybinių senjų gadžinkos

Net stebiesi, kad senyvi žmonės su jaunystei būdingu žvalumu ir pakilimu skambiai dainuoja dainą "Leninas su mumis".

M. Stundžia Laikas ir įvykiai, nr. 14

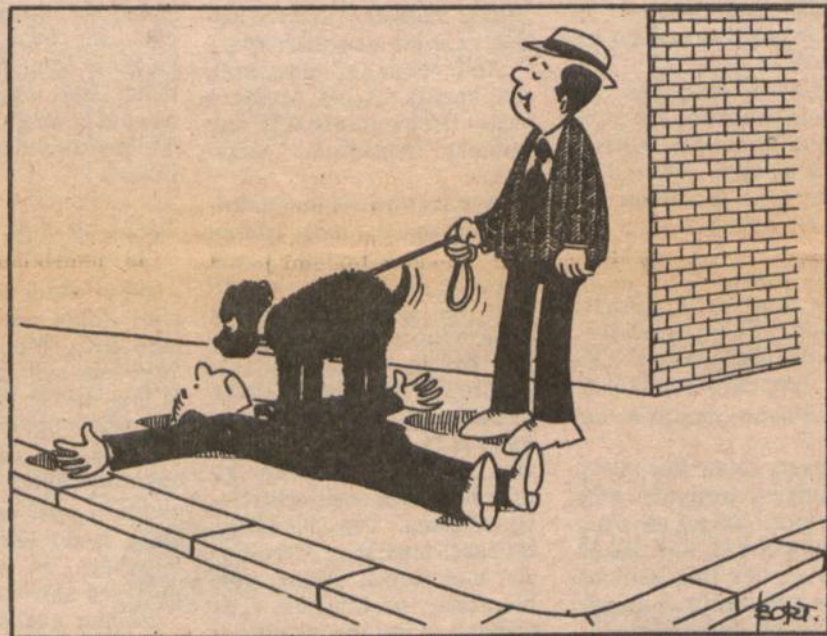
Plepalais padeda žemdirbiams prakaitą lieti

Su artojais buvau aš per sėją, Iš arti rugiapiūtę mačiau.

Brpnis Mackevičius Valstiečių laikraštis, nr. 1

Norėsi — naują dainą

atnešiu, Kad ji tau padėtų grėbti. Vilija Šulcaitė Tiesa, nr. 1

-- Nebijokit, jis vizgina uodegal

SPAUDOS VERPETUOSE

Ilgas plaukas — aštrus protas

Ilgas plaukas, taip dažnai užkliūvęs fanatiškiems mūsų elementams, neretai slepia aštrų protą...

Eglė Juodvalkytė Pasaulio Lietuvis, nr. 7

Homoseksuališkas kvapas

Kai bučiniai į žandą, skaitau viskas tvarkoj, bet kad vyras vyrui į lūpas, tai jau man nepatiko.

A. Sukauskas Naujienos, nr. 7

Kodėl solistė nustojo dainuoti?

Vladislava Grigaitienė

buvo paprašyta padainuoti prie stalų, apkrautų kugeliais ir vėdarais. Dainininkė atsisakė ir jau iki mirties nedainavo.

Stasys Pilka Gimtasis kraštas, nr. 40

(Pograndžio pastaba: bet Stasys Pilka nepasėkė V.

ZABABONŲ IR AKIRAČIŲ FRONTE

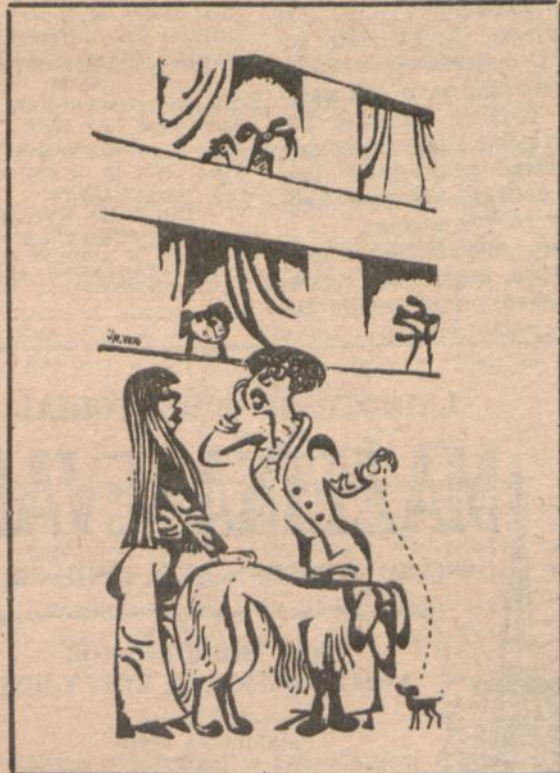
Pasaulis neramus ir karo veiksmai kas valandą gali kilti Marquette Parko gatvėse. Atviro žodžio mėnraštis, Akiračiai, kaip praneša jo spalio mėn. laida, įsteigė naują savo kaubojų padalinį: "Tautinės minties pograndį". Tas padalinys, kaip grasina Akiračių komunikatas, kovosias Marquette Parko gatvėse su... zababonais!! Kas tai per išėivijų tautos priešas, atsakymo žodynuose neradome. Kieno pusėje bus šansai, mėnraščio ar zababonų? Parodysi ateitis ir mėnraščio kaubojų strategija.

Mėnraštis iš seno demonstruoja pasiruošimą kovai su zababonais. Mėnraščio viršelyje, bajoriškos heraldikos stiliuje, riteris maskatuoja kardu, gindamasis nuo keturių iešmų, griuvančių iš dangaus. Be to, ginklų sandėlyje prilaikomas senas buldogas.

Stebina mėnraščio "Tautinės minties pograndžio" kautynių strategija: kovoti su zababonais... žegno-nėmis! Juk tai egzorcistų išdaigos! Argi Akiračių redaktorai nugalės zababonus, mostikuodami kaip jų viršelio riteris kardu, rožiniais? Ar šitaip kovodami jie patys nepavirs... zababonais?

Pograndžio štabas, savo veikimo fronte, tvirtai pasitiki šaipos strėlėmis.

Marquette Park gyvena zababoniados ženkle.

--- Čia vyksta šunų lojimo konkursas. Ar nometei "Akiračių" buldogo?

IŠ TARPTAUTINIŲ ŽODŽIŲ ŽODYNO

Salto mortale -- išėjimas iš ballaus

**NAUJOJI
VILTIS...**

(Atkelta iš 4 psl.)

galėjo būti atspausintas jau po autoriaus mirties, vaizdžiai ir patraukliai pasakoja apie Lietuvos girių ugdytoją Antaną Rukuižą, mirusį Chicagoje 1973 m. rugpjūčio 4 d.

Atiduodant duoklę literatūrai, šiame numeryje pateikiama "Mindaugo priešmirtinis monologas" iš Anatolijaus Kairio trilogijos poemos "Karūna" ir dar niekur nespausdinta Jurgio Gliaudos novelė "Kedro riešutėliai". Rašytojas Jurgis Gliauda savo gausia kūryba kiekvieną kartą sugeba originaliai pasireikšti. Ir šioje novelėje, autorius intriguojančiai vaizduoja Lietuvos nelegaliai parvykusios Sibiro tremtinės išgyvenimus, kada ji, vietoje planuoto savo buvimam vyrui keršto, po ilgos ir dramatinės kančios pasirenka atleidimą. Pradėjęs skaityti, žmogus negali skaitymo nutraukti, nepriėjęs iki nelauktos atomazgos. Tai dar vienas mūsų novelės deimaniūku, praturtintas skoninga dail. J. Bagdono sukurta Vilniaus iliustracija.

Kaip ir visuomet, realūs ir aktualūs nuolatiniai skyriai Naujos knygos — "Naujųjų metų istorija", "Lietuvių liaudies padavimai", "Lietuvių literatūros kritika II tomas" ir "Skerdykla Nr. 5". Lietuviškoje veikloje apžvelgiama ALTS-gos ir jos St. Louis skyriaus veikla. Šiame krašte — komentuojamas JAV prezidentų pasikeitimas. Nemaža karčios tiesos pasakoma skyriuje Spaudoje pasižvalgius.

Naująją Viltį, kaip žinome, redaguoja redakcinė kolegija: dr. Jonas Balys (pirm.), Aleksas Laikūnas ir dr. Bronius Nemickas. Leidžia LST Korp' Neo-Lithuania ir ALT Sąjunga. Administruoja Bronius Kasakaitis. Adresai: prenumeratos reikalais — 7150 So. Spaulding Ave., Chicago, Ill. 60629; rankraščiams ir knygoms paminėti — 1105 Chiswell Lane, Silver Spring, Md. 20901. (pv)

OPPORTUNITY FOR 1ST CLASS SKILLED HELP FOR A NEWLY RELOCATED MANUFACTURER
of special cutting tools wishes to employ the following
UNIVERSAL MILLING MACHINES OPERATORS experienced on spiral milling machines
TOOL and CUTTER GRINDERS Must be able to set up and work from blue prints. Steady work for qualified men. Liberal personnel policies & fringe benefits. Apply in person:

MULTI-CUT TOOL, Inc.
4320 Airwest SE.
(Off 44th and Broadmoor)
Kentwood, Mich. 49508
816-698-6980 (3-9)

WANTED AT ONCE 1ST CLESS SKILLED BLACKSMITH
Must have previous experience and forging experience helpful. Good hourly rate and fringe benefits.
Anyone interester should apply after Jan. 1st, 1975.
CLARK EQUIPMENT CO.
1300 Falahee
Jackson, Mich.
An Equal Opportunity Employer (5-10)

MACHINISTS
HORIZONTAL BORING MILL
ENGINE LATHE
Must have experience with ability to set up and operate from blue prints, choice of shifts available, over-time. Call (216) 773-8421 (7-13)

WANTED JOURNEYMEN MOLD MAKER & MACHINIST
Must be able to set up work from blue prints & close tolerance. Journeyman Machinist, experienced in Plastic Mold building. New air-conditioned shop. Job shop benefits. Moving expenses paid. Mail resume or call Mr. BILL FORD, BLANKE PLASTIC CO., INC., 224 East 4th Street, Hermann, Missouri 65041 or call (314) 486-2811. (9-15)

Detroito lietuviai

ANTANAS GRINIUS

VASARIO ŠEŠIOLIKTOJI

Prof. dr. Jonas Genys

Šiais metais Lietuvos Nepriklausomybės šventės paminėjime, kuris įvyks vasario 16 d. 12:45 val. Kultūriniam Centre, Southfieldo miestely kalbą pasakys profesorius dr. Jonas Genys iš Washingtono.

Prof. dr. Jonas Genys yra ALT atstovas Washingtono ir kartu dirba su JAV Lietuvių Bendruomene. Jis yra LB Washingtono apylinkės pirmininkas, LB Garbės Teismo narys, rūpinasi lituanistine mokykla ir daug jai padeda.

Praeitais metais Illinois Lietuvių Respublikonų Lyga išrinko dr. Joną Genį, kaip iškiliausią lietuvių. Waterburio lietuvių paskyrė jam Lietuvos Laisvės bareljefą su įrašu "Didžiajam Lietuvos reikalų gynėjui", o Amerikos Lietuvių Taryba iškėlė pagyrimo vertos veiklos atžymėjimą.

1973 metais prof. dr. J. Genys buvo išrinktas visų Amerikos Respublikonų tautybių žymiausių asmeniu ir gavo Eisenhowerio "Meritorious Service Award".

Dr. J. Genys yra atlikęs lietuviams daug svarbių darbų. 1972 m. jis pirmininkavo Baltų informacijos konferencijai, kurioje dalyvavo apie 200 lietuvių, latvių ir estų.

1973 m. dr. J. Genys buvo IV PLB Seimo komiteto pirmininkas. Tais pačiais metais jis su kitais buvo nuvykęs į Europos Saugumo Konferenciją, Helsinkyje.

Dr. J. Genys Maryland Universitete yra Tyrimų Extraordinarinis profesorius ir yra išrinktas 40-ties profesorių fakulteto organizacijos pirmininku.

Dr. J. Genys yra gimęs Marijampolės vienkienyje, Pakruojaus valsč. Pamušio parapijoje. Jis save laiko pamušiečiu ir tuo pačiu linkuviečiu, nes Linkuvoje ketelė metų gyveno ir ten baigė pradžios mokyklą ir gimnaziją.

Į JAV atvažiavo 1949 metais ir apsisėjo pas Jurgį ir Feliciją Kapočius, Racine, Wisconsinas.

1957-1960 m. studijavo Michigano valstybiniam universitete ir apgynęs disertaciją augalų genetikos srityje, gavo mokslų daktaro laipsnį. Pagilinęs studijas Wisconsin universitete, persikėlė į Maryland universitetą ir ten 1966 metais buvo pakeltas į Extraordinarinį profesorių.

Profesoriaus dr. J. Genio visų nueitų gyvenimo kelių ir atliktų jo darbų neįmanoma čia aprašyti, nes tai susidarytų ilgiausias straipsnis. Čia Detroito skaitytojus supažindinau tik su pagrindinėmis ir svarbesnėmis jo gyvenimo ir atliktu darbų.

Detroito žurnalistams pranešama, kad numatyta popietė vasario 2 d. neįvyks.

WANTED JOURNEYMEN FORM GRINDERS — FLAT WORK FORM GRINDERS — BROWN & SHARPE LATHE HANDS — TURRET AND ENGINE THREAD GRINDERS
Must have job shop experience. Only experienced need apply. Top rate, all fringe benefits, plus overtime.
Apply in person
FORM — A — TOOL CO.
8610 Madison
Cleveland, Ohio (5-9)

DIRVOS NOVELĖS 1975 METŲ KONKURAS

Premija \$600.00

Rankraščius įteikti iki 1975 m. birželio 15 d.

TEMA. Autoriams suteikiama neribojama teisė novelės temą, turinį ir pobūdį patiems pasirinkti.

ILGIS. Novelės ilgis neribojamas.

LAIKAS. Paskutinė rankraščiui įteikti data: 1975 metų birželio 15 d.

ADRESAS RANKRAŠČIAMS SIŪSTI: Dirva, Novelės Konkursas, P. O. Box 03206, Cleveland, Ohio 44103.

PARUOŠIMAS. Konkursui siunčiami rankraščiai būtina privalo būti paruošti rašomąja mašinėle ir pasirašomi slapyvardžiu. Tas pats slapyvardis užrašomas ant pridodamo voko, kuriame užlipinamas raštelis su autoriaus tikraja pavarde, adresu ir telefono numeriu. Vokas nebus atidarytas, jeigu ant jo bus pažymėta: nelaimėjus — neatplėšti.

SĄLYGOS. Laimėjusiam autoriui bus įteikta 600 dolerių premija. Konkurso skelbėjas turi teisę premijuotąją novelę be papildomo atlyginimo spausdinti Dirvoje atskiru leidiniu ar novelių rinkinyje. Autorius gali premijuotąją novelę spausdinti antruoju leidimu.

NEPREMIJUOTIEJI RANKRAŠČIAI gražinami jų autoriams arba paliekami naudotis konkurso skelbėjui atskirai sutartomis sąlygomis.

JURY KOMISIJA paprasta balsų dauguma sprendžia, kas premijuotina ir kas rekomenduotina spausdinti. Jeigu komisija nuspręstų, kad nė viena jai pateikta novelė nepremijuotina, premija tais metais nesikiama ir perkeliama į ateinančius metus.

Mecenatas — SIMAS KAŠELIONIS.

Kinija -- priešingybių kraštas

KUN. PETRAS URBAITIS SOB.

Kinijos žemyne, prie Kantonu Perlu upės žiočių, yra 16 kv. km ploto turis Makavo miestas. Jis nuo 1557 metų priklauso Portugalijai. Kolonija sulipdyta iš Makavo pusiasalio ir Taipos ir Koloanų salų. Svetimšalių ir portugalų 'Makauensiu' ten gyvena arti 3000, o maišytų — 'Makauistų' beveik kita tiek. Kinų skaičius kolonijoje gali būti tarp dviejų ir trijų šimtų tūkstančių.

Makavas yra 'laisvas', bet Hongkongo nustelbtas, menkos reikšmės uostas. Jis, kaip ir Hongkongas, yra pajūrio drėgnoko ir subtropikinio klimato geografinėje plotmėje. Makave yra laisva rinka, valstybinis opio monopolis, lošimo namai, kontrabandos bei šnipinėjimo centrai.

Žvelgiant iš gražesnės moralinės pusės, Makavas amžiais svetimšaliams ir misininkams buvo 'vartai į Kiniją'. 1576 metais ten įkurtą katalikų dieceziją išsilaikė ligi dabar. Kaip 'atviro uosto' — kadangi Portugalija buvo neutrali — niekas jo neužėmė nė paskutiniojo karo metu. Karo ir pokario metu jis buvo lyg ir kokia 'perėjamoji stovykla' nesuskaitomiems pabėgėliams, misininkams ir visiems kitiems, kurie ieškojo vietos sustoti.

Makavas yra 'laisvas' visokiems imigrantams bei emigrantams. Be to, Makavui būdinga senoviškumas, ramybė ir gausios mokslo institucijos.

Ir aš esu dėkingas sveitingajam Makavui. Ne kartą jis mane priglaudė ir atgavino malarijos iškamuotą. Makave teko studijuoti teologiją ir darbuotis tarp portugalų, pasivaduojuojant su švento atminimo kunigu Aloyzu Montini, Popiežiaus Pauliaus VI-tojo pusbroliu. Netoli Makavo yra Kinijos respublikos įkūrėjo Sun Jatseno gimtasis kaimas.

Koloanų saloj, kur dabar yra puikiai įrengtas saležiečio kun. Nikozijos raupsuotųjų centras, kadaise teko ir man šiek tiek padirbėti salos gyventojų ir vargšų raupsuotųjų sielovadoje.

IVAIRENYBIŲ DALIS

Kinija — tai komplimentų, ceremonijų, ritualų šalis. Kinai patys savo kraštą vadina 'Lai-Kvo' — 'Ceremonijų šalim'. Tai patvirtina ir šis nuo seniausių laikų vartojamas pasakymas: "Įžengdamas svetimon žemėn, pasiteirauk, kas ten draudžiama. Vos įkėlęs koją į svetimą teritoriją, pasiklausk apie vietos papročius. Įėjęs į svetimus namus, laikykis tos šeimos etiketo".

Vakarietis, pakliuvęs Kinijon, po kelių dienų pasakys:

— Tie kinai viską atžagariai daro!

Kinas, priešingai, apie mus prasiitars:

— Svetimšalis tai žmogus, kuris visada atvirksčiai elgiasi.

Ir reikia pripažinti, kad abu sako tiesą.

Kinų mandagumo taisyklės pastaruoju metu neteko didžios dalies savotiškumo, tačiau vistiek jos dar tebėra kitokios negu vakariečių ar net priešingos joms! Pradėk tik visur vakarietiški elgtis, tai ir nepasijusi, kad jau visą autoritetą praradai! Ir labai nuolaidus kinas vis dėlto palauks tave paskutiniu apkaudėliu, kelmu, žmogum be elementarinio mandagumo.

Gerai išauklėtas kinas visuomet stengiasi laikytis tam tikrų nustatytų dėsnių korespondencijoje, sveikindamasis, įteikdamas ar

priimdamas dovanas, kviesdamas į svečius, patarnaudamas puotaujantiems, pasikalbėjimuose ir visur, visur.

Svarbiausias elgsenos dėsnis tai vengti 'Mu-min'. Stenkis, kad svetys 'neparastų veido', kad neturėtų parausti iš gėdos, nesijautų viešai pažemintas.

Tas dėsniš išmokė kinus būti atlaidišiais. Jie tarsi nepastebi kitataučių prasilenkimo su etiketu. Kinas kiek galėdamas stengsis neišsuduoti, nesijuokti, nesišypso, neparodyti nusistebėjimo ar paniekos nei veidu, nei žodžiu, nei gestais. Jiems pirmiausia rūpi savo ir kitų garbė. Kas prarado garbę, tai viską prarado. Neprarask garbės ir neduok progos kitiems ją prarasti, — štai svarbioji gero išsiauklėjimo taisyklė. Jei visa tai būtų daroma iš tikros Dievo ir artimo meilės, tai būtų svari krikščioniška dorybė: nedaryti nieko kitiems, ko pats nenorėtum, kad tau būtų daroma.

Kinijoj retai vartojami pasakymai: Gera diena!, Labas vakaras!, Labanakt!

Norint pasveikinti, reikia tik specialiu tonu ištarti sveikinamojo vardą. Užtenka net vien nusijuokti. Namuose jie sveikinasi nusišlenkdamai, kartais giliai, kartais labai giliai, kai kada vieną sykį, retkarčiais tris. Katalikai mėgsta: 'Dieve, padėk', 'Ču-jao pasveikinim'. Atsisveikinant nusilenkiamai kartojami, net paeinant keletą žingsnių atgal ir niekuomet neatsukant nugaros.

Iš vakariečių kinai išmoko sveikintis ranką paduodami ir kepurę pakeldami. Maža ar visai mažai tepriėjus yra apsikabinimas, pasibučiavimas, paplojimas per pečius ar nugarą.

Įdomus jų pasakymas 'Sing-Sang', gimęs pirmiau už mane". Mat, Kinijoj amžius daug ką reiškia. Vos gimęs laikomas vienierių metų amžiaus. Tas 'Sin-Sang' tai tarsi mūsų: vyresnysis, mokytojas, ponas, gerbiamasis, prakilusis. Tas priedas, epitetas niekada nesakomas prie 16 metų amžiaus neturinčio jaunuolio vardo, o jeigu kas nors jį tegu ir juokaudamas taip pavadintų, tai mandagumas liepia atsakyti: "Aš po tavęs gimiau, ne pirma!" Tas mandras žodis visuomet eina po pavardės, pvz.: 'Kudirka ponas', 'Vaižgantas gerbiamasis', ir t.t.

Pirmieji kiniški žodžiai, kuriuos svetimšalis išgirsta ir greit išmoksta, be abejo, yra 'tai-jat', kurie reiškia pirmaujantį, šaunų, apsukrų kaip vokiečių 'Prima'. Tai pagyrimo, išaukštinimo žodis. O kai kiti tave giria, tu pats apie savo gali pasakyti žodžiais 'tai-meil', kurie reiškia kažką menkavertišką, paskutinio, tartum uodegą, nes 'meil' kaip tik ir reiškia uodegą.

Kaip taisyklė, kinas pats nesigiria, negiria savo žmonos, savo vaikų, nemini sa-

vo aukštos kilmės ir panašių dalykų. Jis jau beveik amžiais įprastais žodžiais peiks, žemins save ir visa, kas sava. Tačiau nelaimė tam, kuris save žeminančių nepaliaupsintų, nes jis, mūsiškai tarant, pasirodytų kiaulė. Kai kuriais atvejais toks netaktiškumas reikštų tikrą įžeidimą ir santykių nutraukimą.

Man, kai tik atvykau Hongkongan filosofijos studijuoti, laisvalaikius tekdavau praleisti su vadinamąja 'Jaunimo Oratorija'. Žinoma, saležiečių istaigose kiemai, sporto aikštės vakarais, ypač sekmadieniais, būna pilni įvairaus amžiaus jaunuolių. Žaidimams pasibaigus, laimėjusieji, jeigu niekas jų nepagirdavo, kartais pradėdavo visais tonais giedoti: 'tai-meil! tai-meil! tai-meil!', 'Esam niekam tike! Esam uodegos!'... Suprantama, jie šiuo būdu provokuoja klausančiuosius, kad juos pagirtu...

Tas keistas ieškojimo, kad pagirtum paprotys kinuose yra taip giliai įleidęs šaknis, kad ir seni krikščionys neįveikia jo iš savęs išrauti. Jie teisinasi:

— Mes suprantame, kad tai yra nekrikščioniška, bet ką padarysi: tokia mūsų prigintis.

Kita vertus, mes vakariečiai, esame per mažai mandagūs, esame šykštūs pagyrimo bei padrašinimo žodžio. Sv. Pranciškaus saležiečio ir kun. Bosko pavyzdžiu, šiuo reikalu geriau perdėti, negu pamažinti. 'Melius abundare quam deficere'.

TAKE IT EASY!... — NESIJAUDINK!...

Trys dažniausiai girdimi kinų linkėjimai yra: 'Man-man čou', 'Man-man hang', 'Man-man sek', ir jie reiškia: Iš lėto dirbk! Palengva eik! Pamažu valgyk!

Kinas yra darbštus, bet nepersitempia. O gi kam skubėti, ypač jei turi užtikrintą ryžių lėkštę? Darbas nepabėgs, ir visas gyvenimas yra skirtas dirbti!

Ramiai gurkšnoti arbatą, kramtyti arbūzo sėklas ir be galo, be krašto šnekučiuotis — štai pasiturinčio žemvaldžio, intelektualo, poeto, literato dažnas ir mielas užsiėmimas. O kas iš to skubėjimo, bėginėjimo, lakstymo galvotrukčiais, jei laikas pračina ir be tos skubos, be to sveikatos ir nervų žalojimo?...

(Bus daugiau)

RN'S
3 TO 11 and 11 TO 7 SHIFTS.
Medical-Surgical floors plus ICU.

Good salary dependent upon experience plus differential, many standard fringe benefits, plus extras.

We have grown and are growing. Start new year right. You care for our patients and we care for you. Come in or call Personnel Office.

DOCTORS GENERAL HOSPITAL
6701 W. SUNRISE BLVD.
PLANTATION, FLA.
PHONE: 305-581-7800 (5-9)

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYS MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

PAMINĖTAS A. A. ADV. J. SMETONA

Julius R. Smetona (II. 17. 1913 — XI. 28. 1974)

Lietuvių amerikiečių konservatorių klubas Clevelande praeitą sekmadienį, sausio 26 d. Ursuline College, Pepper Pike, turėjo susirinkimą, kurio programa buvo išimtinai skirta paminėjimui mirusio klubo pirmininko adv. Juliaus Smetonos.

Į minėjimą susirinko virš 120 asmenų ir programą pradėjo velionies sūnus pianistas Antanas Smetona, pakviesdamas invocaciją tarti kolegijos kapelioną kun. Robert J. Ward.

Koncertinėje dalyje, skirtoje velionies atminčiai, pianistas Antanas Smetona paskambino Chopino kūriniais: Nocturne in F Major, Marche funebre ir Ballade in G minor.

Svarbiausias šios popietės kalbėtojas buvo adv. Harry J. Dworkin, su ku-

riuo velioniu teko virš 20 metų bendrai dirbti.

Adv. H. J. Dworkin savo įdomioje kalboje palietė ne tik velionį, bet ir jo tėvą, pasakydamas, kad prez. A. Smetona Lietuvai buvęs, kas Amerikai yra Washingtonas. Jis iš amerikietiško taško žvilgtelėjo ir į Lietuvos politinį ir kultūrinį gyvenimą.

Padarius vertimą, jo kalba bus atspausdinta Dirvoje.

Pasibaigus programai svečiai dar ilgai dalinosi gražios popietės išpūdziais vaišindamiesi kava ir pyragaičiais.

• **Naujosios parapijos klebonas** prašo visų, kurie po pamaldų pasilieka parapijos ribose, automobilius statyti žemutinėje aikštėje, kad būtų vietos atvykstantiems į sekančias pamaldas.

SLIDINĖJIMO PIRMENYBĖS

1975 m. š. Amerikos Pabaltiečių ir Lietuvių Slidinėjimo Pirmenybės įvyks 1975 m. vasario 22 d., šeštadienį **Blue Mountain Park Ski Resort, Collingwood, Ontario**. Rengia — Toronto LSK Vytis.

Programoje — Didysis Slalomas (Giant Slalom) ir Slalomas (Slalom) šiose klasėse: jaunučių (žemiau 13 m.), jaunių (13-16 m.), vyrų (17-44), vyrų veteranų (virš 44 m.) ir moterų (amžius neribotas).

Lietuvių pirmenybės bus išvestos iš pabaltiečių varžybų.

Informacijos gaunamos ir registruotis atliekama iki vasario 16 d., šiuo adresu: **Mr. Vincas Paulionis, 219 Briar Hill Ave., Toronto 12, Ont., Canada. Telefonas: (416) 488-2274.** Smulkios informacijos taipogi išsiun-

Rašytoja Birutė Pūkelevičiūtė, viešėdama Los Angeles, po surengto literatūros vakaro, pasirašo savo knygas. Šalia stovi L. Balvočius ir uolus 'knygnešys' V. Prižgintas.

tinėtos visiems sporto klubams.

Dalyvavimas atviras visiems slidinėtojams.

Clevelando ir apylinkių slidinėtojai gali kreiptis į Vytenį Čiurlionį, tel. (216) 481-1525.

RENGIA PIETUS

Vasario 16 d. šv. Jurgio parapijos salėje tuoj po mišių, Vysk. Valančiaus Lituanistinės Mokyklos Tėvų Komitetas ruošia pietus. Visi Clevelando lietuviai kviečiami.

HOUSES FOR SALE

Open Sunday 1-5

1190 East 167 St. off Grovewood, only 18,900.

17928 Landseer North off Lake Shore brick, 6 rooms.

40 East 209 St. North off Lake Shore brick range, 3 bedrooms.

844 Hoover, 6x6 double off Neff Rd.

GEO. KNAUS Realtor
819 East 185 St.
481-9300

FACTORY OPENING

TURRET LATHE

If you can read blueprints, operate and set up machines, take time to talk to us.

Job security, interesting work and all paid fringes.

ELWELL-PARKER

4205 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio
216-881-6200

An Equal Opportunity Employer

Sirat Grotto Circus programoje nuo vasario 5 iki 9 d. Clevelande matysime šiuos dresiruotus arklius, atliekant komplikuotus numerius. Spektakliai įvyks Cleveland Public Hall. Programoje pasaulinio garso numerį iš akrobatikos, žadą užimą šuoliai trapezo žvaigždžių, 16 Nubijos liūtų ir Bengalijos tigrų ir daugybė juokdaryų. Taip pat įvairūs numeriai su drambliais, meškomis, šunimis ir kt. Nesigailėsite aplankę spektaklį, ypač su vaikais.

LITERATŪROS VAKARAS

Šeštadienį, vasario 1 d. 7 val. vakare, Lietuvių Namuose įvyks literatūros vakaras, ruošiamas Clevelando moksleivių ir studentų ateitininkų. Iš Chicagos atvykusi rašytoja Birutė Pūkelevičiūtė, trijų Draugo premijuotų romanų ir Dirvos 1974 m. novelės laureatė, skaitys savo kūrybą.

Meninę programos dalį atliks Danutė Staškevičiūtė iš Rochesterio, skambins pianinu, ir studentų ateitininkų jungtinis festivalinis choras, akomponuojant Rimui Obaliui iš Rochesterio. Po programos bus šokiai ir vaišės.

Bilietai kaina jaunimui ir pensininkams \$1.50, kitiems \$2.50, jei užsisakoma iš anksto. Prie durų kaina bus \$2.00 ir \$3.00. Bilietus galima užsisakyti pas Andrių Razgaitį (524-2357), Kęstutį Sušinską (531-7727) ir Viktorę Lenkauskaitę (831-1494).

METINIS CLEVELANDO PENŠININKŲ KLUBO NARIŲ SUSIRIKIMAS

Š. m. sausio 26 d., sekmadienį, 4 val. p. p. Naujosios parapijos kafeterijoje įvyko metinis Clevelando Lietuvių Pensininkų Klubo narių susirinkimas, į kurį, nugalėdami nepalankų orą, susirinko net virš 100 narių, tuo būdu įrodydami savo organizacinį sąmoningumą. Bendrai, šis klubas yra veiklus ir sujudina vis daugiau pensininkų, kurie įsirašo į narius. Šiuo metu pensininkų klubas susideda iš 140 narių.

Susirinkimą pradėjo klubo pirmininkas Antanas Mikoliūnas, pakviesdamas susirinkimą atsistojimu pa-

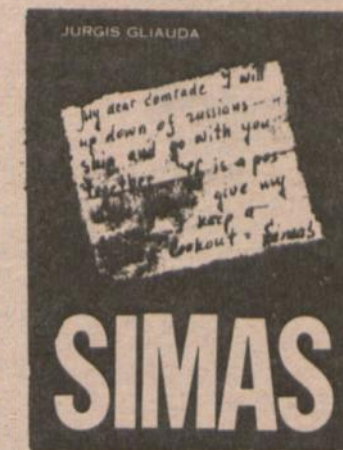
gerbti klubo mirusius narius bei nares. Po to sekė prezidento sudarymas, praėjusio metinio narių susirinkimo protokolo skaitymas ir patiekta metų veiklos apžvalga. Kiekvieno mėnesio pirmą ketvirtadienį, 1 val. p. p. Naujosios parapijos viršutinėje salėje vyko klubo narių suėjimai. Tie suėjimai buvo pajvairinami programėlėmis, kurių metu kalbėjo daktarai sveikatos reikalui; advokatas — testamentų sudarymo reikalui; valdžios atstovas — namų mokesčių reikalais, buvo perduodami kultūriniai parengimėliai. Pasibaigus programai, nariai tęsė savo suėjimus prie užkandžių ir kavutes. Valdyba organizavo ekskursijas, suruošė dvi gegužines, bendrą Kūčių vakarienę, rūpinosi nuosavų patalpų įsigijimo reikalu, atstovavo savo klubą amerikinėse įstaigose ar bendrose pensininkų organizacijose. Klubas buvo solidarus savo klubo ligonių bei mirusiųjų atvejais. Be savo tiesiogines paskirties, klubas neužmiršo ir bendrų lietuviškų reikalų ir pagal išgales parėmė Lietuvių Fondą, Balfą, radijo valandėlę ir laikraščius Draugą ir Dirvą. Klubo valdybos pirmininkas A. Mikoliūnas už gerą veiklą Clevelando mero Ralph Perko yra apdovanotas citata.

Klubas veikia susirinkimo buvo priimta gausiais plokštimais. Klubo ponios valdybai paruošė tortą ir kiekvienam nariui paskirai prisegė po gėlėlę. Į naują, šiuo 1975 metų valdyba yra perrinkti: Antanas Mikoliūnas, Vaclovas Steponavičius, Juozas Žilionis ir Jonas Baranauskas — ir naujai išrinkti: Antanas Valaitis, Barbora Armonienė ir Ona Kašubienė.

Pasibaigus oficialiai susirinkimo daliai, prasidėjo pietūs, kuriuos skaniai pagamino klubo ponios, vadovaujamos Apolonijos Šenbergienės. (jb)

• **Perkant, ar parduodant namus**, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

• **Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.**

SIMO knygos antrosios laidos liko tik kelios dešimt egzempliorių. Norėdami, kad ji plačiau pasklistų skaitytojuose, vietoj 3 dol. nutarėme atpiginti iki 1 dol. Užsisakykite tuoj pat Dirvoje, P. O. Box 03206, Cleveland, Ohio 44103.

46th ANNUAL AL SIRAT
GROTTO CIRCUS
ONLY 5 DAYS, 9 PERFORMANCES

CIRCUS

Feb 5 thru Feb 9 is AL SIRAT GROTTO CIRCUS TIME AGAIN
Greatest Winter Entertainment Event for the Whole Family

3 Big Rings
25 Thrilling and hilarious acts selected to entertain and amaze true circus lovers of all ages

starring Pat Anthony's mixed male and female Nubian lions and Royal Bengal tigers elephants and many other novelty trained animal performers
Clown kings and Queens with all new stunts Death-defying aerialists watch Arturo swing by his toes his heels his nerves!

FEB. 5 thru 9 CIRCUS SCHEDULE

Sunday matinee, Feb. 8, benefits Cancer Society

Reserved seat prices (Matinees, 2 p.m.)	Weekday Evenings
(Evenings, 8 p.m.)	Weds Thurs Feb 5, 6
Weekday Matinees	\$4, \$3.25, \$2.75, \$2.25
Thurs, Fri., Feb 6, 7	Fri & Sat Evenings
\$3.50, \$3.25, \$2.50	& Sat Matinee, \$4.50
	\$4, \$3.50, \$3, \$2.50

FOR SPECIAL GROUP RATES—CALL 221-1808

BILIETAI JAU PARDUODAMI
CLEVELAND PUBLIC HALL
Convention Center Box Office
Open Daily 10 A.M. to 5 P.M.

DELLA E. JAKUBS & SON
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA. GERAI VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės vglandoje suteikia rimtą ir simpatingą patarnavimą.

Superior Savings AND LOAN ASSOCIATION

yra jūsų kaimynystėje ir teikia visus finansinius patarnavimus.

Automatinė, kompiuterizuota apskaičiavimų sistema.

★

Paskolos nekilnojamam turtui įsigyti, naujoms statyboms, priestatams ir remontui.

★

Už reguliarius taupymo indėlius mokama **5¼%**

Už terminuotus taupymo pažymėjimus mokama **6½% — 7¾%**

TAUPYMO INDĖLIAI IR PAŽYMĖJIMAI APDRAUSTI IKI \$40,000.

Išduodami kelionių čekiai, orderiai, priimami mokesčių įmokėjimai, elektros, dujų ir telefono sąskaitos, parduodami JAV bonai.

★

Pasinaudokite jums arčiausiai esančios įstaigos patarnavimu!

798 East 185 Street, Cleveland, Ohio 44119
6712 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103
13515 Euclid Avenue, Cleveland, Ohio 44112
14406 Cedar Rd., University Hts., Ohio 44121

★

DARBO VALANDOS

Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:30 iki 4:00 • Penktadienį 9:30 iki 6:00 • Šeštadienį 9:30 iki 2:30 • Pirmadienį uždaryta. • Pagrindinė įstaiga E. 185 St. atidaryta iki 2:30.

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• Tautinės Minties Keliu" istorijai leisti 100 dol. prisuntė Vincas Tamošiūnas ir 50 dol. Petras Dalinis, abu iš Detroito. A. Navikas iš Wilkes Barre, Pa. 20 dol. ALT S-gos valdyba reiškia gilią padėką.

• Sol. Mečys Razgaitis pakviestas dainuoti italų operoje "Regina", New Yorke.

• Alg. Markevičius, gyv. E. Chicagoje, Ind., per Vilties d-jos pirm. K. Pocių užsiprenumeravo Dirvą ir laikraščiui paremti pridėjo auką 13 dol. Sveikiname naują skaitytoją ir dėkojame už auką.

BOSTON

SUKAKTUVINIS MINKŲ RADIO KONCERTAS

Kovo 2 d. įvyks tradicinis Valentinos ir Stepono Minkų radijo valandos koncertas South Bostono Lietuvių Piliiečių draugijos salėje. Elena Blandytė atliks dainų ir dailiojo žodžio rečitalį.

Elena Blandytė yra apdovanota spalvingu mezosoprano balsu ir savotiškai ryškiu interpretacijos žanru. Jos balso skalė leidžia jai nesunkiai interpretuoti įvairius kompozicinius kūrinius. Šalia dailiosios iš-

orės, ji pasižymi kultūringa laikysena scenoje; jina iš-eina scenon prisitaikiusi parengimo dvasiai. Jos aparanga yra jos pačios stiliuzuota ir derinasi su melodijos išraiška.

Tie, kurie atmena Elenos Blandytės ankstyvesnę pasirodymą Bostone, tikrai rekomenduoja atvykti į Minkų radijo koncertą, kuris visuomet būna ir įdomus savo programa ir linksmas savo lietuviška nuotaika.

Algirdas Budreckis

VASARIO 16 CHICAGOJE

Artėjant Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo metinėms, kaip anksčiau taip ir šiais metais, pagrindinį Vasario 16 d. akto minėjimą Chicagoje stropiai rengia Chicagoje Lietuvių Taryba. Pereitą savaitę Alto patalpose buvo sušaukta spaudos, radijo ir televizijos atstovų konferencija. Konferencijai pirmininkavo Chicagoje Lietuvių Tarybos pirmininkas Juozas Beliūnas, drauge su juo informacijas teikė vicepirmininkas kun. A. Stašys ir sekretorius S. Mankus.

Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas pradedamas išvakarėse, vasario 15 d. 12 val. Jaunimo Centro sodelyje. Programą atliks ir vainiką prie Lietuvos Nežino-

LB Brighton Parko apylinkės suruoštos lietuvių tautodailės parodos detalė. Tautodailės paroda įvyko sausio 10-12 d. Jaunimo centre, Chicagoje.

P. Maletos nuotrauka

ŠAUNI LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS APYLINKĖ

Chicagoje Brighton Parko rajone gyvenantieji lietuviai sudaro LB Brighton Parko apylinkę. Šiais metais šios apylinkės valdybą sudaro: Juozas Šlajus, pirmininkaujantis apylinkėi jau ne pirmą laikotarpį, nariai: Jonas Miežinskas, Simas Jokubaitis, Vytenis Šilas, Daiva Petersonaitė, Veronika Lenkevičienė, Vladas Ilginis, Valentinus Račiūnas ir Tadas

mo Kario paminklo padės Amerikos Lietuvių Taryba, Chicagoje Aukštesnioji Lituanistinė Mokykla ir kitos organizacijos. Dalyvaus lituanistinių mokyklų mokiniai. Iškilms vadovauja direktorius J. Masilionis.

Sekmadienį, vasario 16 d. 10 val. R. kat. pamaldos Šv. Kryžiaus bažnyčioje. Šv. Mišias atnašaus vysk. Vincetas Brizgys. Pamaldų metu giedos Dainavos ansamblis, diriguojamas Audronės Simonaitytės. Lietuvių Eva ngeliku Tėviškės parapijos bažnyčioje Lietuvos intencija pamaldas praves kun. Senjoras Ansas Trakis.

Pagrindinis minėjimo akas rengiamas 2 val. p.p. Marijos aukšt. mokyklos salėje. Himnų giedojimą praves solistė Dana Stankaitytė. Invokacija ir Lietuvos Nepriklausomybės aktą skaitys jaunimo atstovai. Žodį tars Lietuvos gen. konsulė J. Daužvardienė, kalbės Altos valdybos pirmininkas dr. K. Bobelis.

Šventės paskaitininku pakviestas ir sutikęs Lietuvos pasiuntinybės Washingtono patarėjas dr. Stasys Bačkis. Be jo, anglų kalba paskaitą skaitys vienas JAV kongreso narys. Salėje publikos susodinimą ir Lietuvos laisvinimui aukų rinkimą praves akademiškai skautai.

Meninę programą atliks Dainavos ansamblis, jo mīrus ir moterų chorai. Dirigentė -- Audronė Simonaitytė, akompanuos -- Alvydas Vasaitis. Be to, solo dainuos Dana Stankaitytė, deklamuos aktorė Zita Kevalaitytė-Visockienė.

Laukiama, kad Illinojaus gubernatorius Daniel Walker ir Chicago burmistras Richard Daley ta proga išleis proklamacijas, paskelbiant Vasario 16 dieną Lietuvos diena. Rūpinamasi kad didžioji spauda, radijas ir televizija galimai daugiau išsijungtų į tą Lietuvos dienos minėjimą.

Chicagoje Lietuvių Taryba maloniai kviečia visus Chicagoje ir jos apylinkių lietuvius minėjimo renginiuose gausiai dalyvauti. (mv)

BOILER OPERATOR
Opening for experienced Boiler Operator with mechanical background. High pressure license required.
BEARFOOT CORPORATION
FIRST AND WATER STS.
WADSWORTH, OHIO
216-335-2981 (7-13)

LB Brighton Parko apylinkės valdyba. Pirmoje eilėje sėdi iš kairės: Tadas Rūta, Daiva Petersonaitė, pirm. Juozas Šlajus, Veronika Lenkevičienė ir Vytenis Šilas; antroje eilėje: Valentinus Račiūnas, Vladas Ilginis, Jonas Miežinskas ir Simas Jokubaitis.

P. Maletos nuotrauka

Rūta. Apylinkė pasižymi darnia veikla, jos valdyboje reikišiasi tęstinumas, nes dalis senosios valdybos narių noriai įeina į naują valdybą, nors tas anksčiau ir nebuvo bendruomenės įstatais nustatyta. Apylinkė leidžia savo nariams informacinį biuletenį -- žinias. Ju iki šiol išleista vienuolika numerių.

Lietuvių tautodailės parodos organizatorė mok. Stasė Vanagaitė-Petersonienė (kairėje). Parodos atidarymo metu gėles jai įteikė LB Brighton apyl. vald. narė V. Lenkevičienė. Paroda įvyko sausio 10-12 d., Chicagoje.

P. Maletos nuotrauka

Šios kadencijos valdyba, sudariusi organizacinį komitetą, prieš kurį laiką pradėjo rengti, kaip biuletenyje buvo skelbiama ypatingą šventę Jaunimo Centre: lietuvių tautodailės parodą ir lietuvių kalbos tarmių vakarą. Minima paroda buvo galima lankyti sausio 10-12 d.d., o tarmių vakaras ir jį toje pat Jaunimo Centro didžiojoje salėje sekęs balius buvo sausio 11 d. vakare. Parodą aplankė arti dviejų

tūkstančių žiūrovų, o tarmių vakaro programą atidžiai ir geroje nuotaikoje stebėjo pilnutėlė salė rinktinės publikos.

Tarmių vakarą įvadą žodžiu, dėkodamas visiems vakaro organizatoriams, talkininkams lygiai ir vakaro svečiams, pradėjo Pranas Nėdas. Išskirtiną paėką jis pareiškė J. Paštukui, už sutelkimą vakaro programos aktorių, tarmių reprezentantų, o Zita Kevalaitytė - Visockienei už tų tarmių apjungimą į vientisą programą, spektaklį.

Zita išėjo į sceną, nešina Lietuvių Enciklopedijos tomą ir vaizduodama lietuvių kalbos mokytoją 'Pamokos' bėgyje, atseit, viso tarmių vakaro programoje, 'mokytoja' iškviestė į sceną aktorius, perteikti savas tarmes, savitus žodžius.

Taip žemaitis -- Leonas Bažauskas -- savąja tarme dramatiškai papasakojo keletą nutikimų ir priedo padainavo žemaitiškų dainų. Pagerbiant ju žemaitišką stabilumą, kuris "niekada niekam netarnavo ir netarnaus" mokytoja ir kiti 'pamokos' dalyviai "abiejų bendruomenių vardu" apvainikavo Leoną "nepriklausomos žemaitijos nekaruotu karalium..."

Rytiniams aukštaičiams, kaip juos vadinanti ir jų tarmės ribas nustatanti LE, atstovavo mūsų visuomenės mėgiama dainininkė Vanda Panavaitė-Stankienė. Savųjų koncertų metu, taip ir šį vakarą, Vanda padainavo kelias aukštaitiškas dainas ir tarmiškai papasakojo įvairių nuotykių iš aukštaičių aplinkos. Aukštaitės akinama, nejučiomis ir publika išsijungė į jos dainas...

Suvalkiečius, nors tokios tarmės LE nelinksniuojanti ... atstovavo rašytoja Danutė Brazytė-Bindokienė. Ji, klumpėta kapsė, irodinėjo, esą kiekvienas suvalkietis esąs lietuvių kalbos žinovas ir mokovas... Paryškino, kaip kartais nežino-

dami tarmiškų sąvokų nesikalbą lietuviai, pav. kapšų klumpės vadinamos 'žasukėmis', kai aukštaičiai žaksuke supranta tik paukščių esant...

Vacys Petrauskas, ankstesniu Chicagoje reiškė aktoriumi, šį vakarą vaizdavo linksmą, šamojingą dzūkų, tardamasis esąs 'paskutinis dzūkų krašto vaidyla' ir gerėdamasis porino "Dzievaži, graži mano Dzūkija". Jos grožiui paliudyti, Vacys sava tarme deklamavo keletą dzūkų eilėraščių...

Pabaigai, viens po kito tarmių atstovai, atsiliėdami į 'mokytojos' teigimą, kad laiko bėgyje kiekviena kalba kintanti, jie prašė 'nauja tarme', atseit, dabartine chicagiškių lietuvių dienos kalba, ir papasakojo po atskirą juos ištikusį nuotykių... parkinant karą, pikiuojant ar bekiujuojant jarde... paimant strytkarį ir pan.

Itin šiltai publika sutiko ir klausėsi studentų ansamblio dainuojamų įvairiomis tarmėmis dainų-sutartinių. Chorui dirigavo jaunimo chorų vadovas muzikas Faustas Strolija. Publika kėlė ovacijas, palydėdama kiekvieną sutartinę. Išskirtinai darniai aidėjo aukštaitiškoji sutartinė -- 'Tupi unčiū visas pulkas... Ansamblio solistė -- Dalia Eidukaitė.

Meninę programą baigus, Juozas Šlajus, Brighton Parko Apylinkės pirmininkas, pareiškė nuoširdžią padėką režisieri Zita Visockienei, visiems aktoriams ir dainininkams, o taip pat visiems šios šventės organizatoriams bei talkininkams, kurių buvė per 50. Pirmininkas gerėjęs visų jų susiklausymu ir darniu bendradarbiavimu. Tuo pačiu metu V. Lenkevičienė, apylinkės valdybos sekretorė, visoms programos dalyvėms įteikė po gėlių puokštę.

Tautodailės paroda, buvusi kitose salėse, susilaukė gausiai lankytojų. Išskirtinai lankytojus traukė Aldonos Buntinaitės suorganizuotas klaidiečių moterų audinių, mezginių stalas. Kaip lygiai netoliese stovėjęs Sibiro kankinės Konstancijos Stankūnienės Sibiro kancijų relikvijų stalas: rankų darbo rožinis, mezginių iš ten, Sibire, gautų medžiagų, dalis ten dėvėmų rusiškų 'vatinkų', pirštinių, o taip pat gabalas lietuviškos juodos duonos, išlaikytas Sibire daug metų, taupant 'juodai dienai' ir vėliau atvežtas į šį kraštą...

Paroda būtų buvusi daug reikšmingesnė, jeigu jos eksponatai būtų buvę išdėstyti pagal geografines sritis, tuo paryškinant jų skirtumus ir originalumus. Netruko ir, sakytume, dievdirbių meno, nors ju drožiniai rodė juos daugiau kaip menininkus, o ne kaimo meistrus. (Stepas Juodvalkis, Pleškys ir kt.). Parodos organizatorė Stasė Petersonienė. Pasigėsta parodos katalogo...

Šios šventės proga išleistas ir svečiams teiktas gražus 32 psl. leidinėlis. Jo turiny labai suglausta Brighton Parko apylinkės istorija, pirmininkų sąrašas, valdybų nariai, darbo sritis bei santykiai su vietos katalikių parapija, joje veikiančia lietuvių mokykla ir kt. Leidiny įterpta ir Juozo Masilionio studija apie lietuvių kalbos tarmes bei jų rajonus. Be to, apžvalginiai rašiniai apie audinius, mezginius (J. Kinkienės), apie valgius (A. Jadviršienės) ir kt.

Baigiant dėkingai minėtinas visos šios šventės organizacinis komitetas: Pranas Nėdas (pirmininkas) ir nariai: Jonas Paštukas, Stasė Petersonienė, Juozas Masilionis, Angelė Jadviršienė, Rūta Spurgienė ir Julius Karsas.

V. Valiukėnas

A + A

INŽ. PROF. STASYS DIRMANTAS

Buv. Lietuvos kariuomenės generolas

Gyveno 6616 S. Washtenaw Avenue, Chicago, Illinois.

Mirė 1975 m. sausio 26 d. 8 val. vak., sulaukęs 87 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Raseinių apskrityje. Amerikoje išgyveno 24 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime duktė Aldona Šimaitienė, žentas dr. Vladas, marti Bronė Dirmantienė, 5 anūakai: Džiugas ir Vilma Dirmantai, Sylvia, Vytautas ir Auronė Šimaičiai, 4 proanūakai: Lina ir Danutė Šimaitytės, Julia ir Laura Krumplytės ir Darius Dirmantas, Vokietijoje brolienė Janina Dirmantienė, ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas Mažeikos-Evans koplyčioje, 6845 S. Western Ave.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, sausio 30 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į švč. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūde: Duktė, žentas, marti, anūakai ir proanūkės.

Laid. direkt. Mažeika-Evans. Tel. RE 7-8600

Šv. Mišios už

a. a. JUSTINĄ ŠIRVAITĮ

šeštadienį, vasario 15 d. 5 val. vak. Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos bažnyčioje bus atnašaujamos šv. Mišios už mūsų mielą tėvelį Justiną Širvaitį. Vasario 4 d. jau dveji metai sukanka kai negailestinga mirtis atskyrė jį nuo mūsų.

Žmona ir vaikai

Brangiai motinėlei

A. A.

KAZIMIERAI SKARDŽIUVIENEI

Lietuvoje mirus, jos sūnų, o mūsų prietelį POVLĄ SKARDĮ bei jo šeimą labai užjaučiame

Juodėnai ir mama